

MŪSU PASTOGĖ

Lietuvos m. kalinė
M. Mažvydo biblioteka

Australian Lithuanian Weekly

Registered by Australian Post Publication No. NBH 0698

XXXIV-ji metai

1983-ji — "AUŠROS" METAI

Kaina / Price 50 c. 18.4.1983 Nr. 15 (1782)

ALF jaunimo premija Algiui Karazijai

Australijos Lietuvių Fondas kasmet skiria \$ 500 vertės premiją labiausiai visuomeninėje veikloje pasižymėjusiam jaunosios kartos atstovui.

Buvusi ALB Krašto Valdyba tam reikalui buvo sudariusi komisiją: J. Meiliūnas (senj.), B. Prašmutaitė ir A. Šimkus, kuri peržiūrėjusi įvairių apylinkių valdybų ir Australijos Lietuvių Jaunimo Sąjungos kandidatus, vienbalsiai nutarė paskirti 1982 metų jaunimo premiją Algiui Karazijai.

Turbūt nelengva yra išrinkti aktyviausią bet kurių metų jaunuolį iš daugelio judrių ir sąmoningų jaunuolių tarpo, ypačiai, kai jų aktyvumas reiškiasi skirtingose srityse: vieni labiau domisi politika ir Lietuvos reikalų garsinimu australų tarpe, kitiems artimesnis organizacinis darbas, treči nenuilstamai dirba kruta su darželio vaikais ar jaunesniaisiais skautais - skautėm (ir tų dažniausiai niekas nepastebi), dar kiti - kaip ir šiais metais premijuotas Algis - rimtai žiūri į "nerimtus" - pramoginius dalykus: tautinius šokių, sportą, teatrą, radiją.

Algis turi standartinį lietuviško jaunimo paruošimą lietuviškam gyvenimui: baigė parapijos mokyklą; pradėjęs skautauti IV Tautinėje stovykloje Mt. Martha, dabar priklauso A. Krauso skautų vyčių būreliui; 10 metų šoko "Klumpakojų" grupėje, žaidžia tinklinį "Varpo" klube.

Prie bendro lietuviško išsilavinimo Algis dar pridėjo kadenciją Lietuvių Studentų S-gos valdyboje (pirmininkas), kadenciją Melbourne Lietuvių Klubo Taryboje, kadenciją pirmininkaudamas Melbourne Lietuvių Jaunimo S-gai, kurios metu skaitė paskaitas Pabaltiečių jaunimo seminare ir, drauge su valdyba, suruošė jaunimo susitikimą su Simu Kudirka, ir dabar yra Australijos Lietuvių Jaunimo S-gos centro valdybos narys.

Algis gana anksti susidomėjo teatru. Jis dalyvavo "Fausto", "Vėjų gluosniuose" ir "Tetos iš Amerikos" pastatymuose. Lietuvių

Dienose jis dalyvavo jaunimo pasirodymuose "Lietuviškose vestuvėse" (Adelaidėje), "Jūratė ir Kastytis" (Sydneyje) ir pats buvo "Dvylikos brolių" (Adelaidėje) ir "Pakštumos" (Melbourne) bendraautorius ir režisorius.

Algio stiprybė yra jo sugebėjimas sudominti ir suburti jaunimą. Kai vyresnės kartos parengimų organizatoriai dažnai vargsta bandydami pritraukti dalyvius programai išpildyti, Algis nemirktelėjęs ruošia renginius su 30-50 jaunų vaidintojų.

1982 metais Algis kiekvieną savo laisvalaikio minutę paskyrė lietuviškam bendruomenės gyvenimui. "Varpo" klubas intensyviai treniravosi ateinančiai sporto šventei. Būdamas L.D. Rengimo Komiteto narys teatro vakarui, Algis turėjo suorganizuoti teatro patalpų nuomą, apšvietimą, garso aparatūrą ir įrašus, repeticijoms laiką ir pan. Būdamas "Pakštumos" bendraautorius su Andriumi Prancūnu, jis turėjo ir surinkti vaidintojus, įtraukdamas ir tokius jaunuolius, kurie niekur kitur nedalyvauja. Repeticijos truko beveik visus metus.

Būdamas A.L.J. S-gos Valdybos narys, Algis gegužės mėn. surežisavo Romo Kalantos 10-ųjų mirties metinių minėjimo programą.

Jau nuo 1981 m. spalio mėn. jis kartu su Petru Kružu pravedė kelias jaunimo radijo programas per 3

Jonas Trilys.

SAULĖTEKIS

EA radijo stotį. Nuo 1982 m. vasario 8 d. jaunimui buvo paskirta reguliari valandėlė, vieną kartą per mėnesį. Valdyba paskyrė Algį ir Petrą jas pravesti, ir jie iki metų galo jas rūpestingai vedė, įnešdami daug naujų ir skirdami laiko Australijos ir kitų kraštų lietuvių jaunimo talentams.

Per Lietuvių Dienas Algis sėkmingai pravedė "Pakštumos" spektaklį ir Jaunimo pasirodymų vakarą, dėjo paskutines jėgas tinklinio rungtynėse, padėjo organizuoti Jaunimo S-gos suvažiavimą ir "Spindulio" dalyvių laisvalaikį.

Gana svarbus Algio 1982-ųjų m. laimėjimas yra Brigita, su kuria jis susižadėjo ir tokiu būdu užtikrino, kad tokia aktyvi ir darbšti lietuvaite nedings iš lietuvių bendruomenės.

B.P.

SVEIKINIMAS ALB KRAŠTO VALDYBAI

Mes, Australijos atstovai į V PLJ Kongresą, Šiaurės Amerikoje, bei kiti ALJS nariai ir rėmėjai susirinkę Vėlykų metu JAUNIMO DIENOMS Australijos sostinėje, apsvarstę rūpimas problemas, siunčiame Jums nuoširdžiausius sveikinimus ir linkime išvermės, ryžto ir pasisekimo Jūsų siekimuose ir darbuose.

Dėkojame, taip pat, už pareikštą paramą bei pasitikėjimą mūsų tikslais ir užsimojimais.

Australijos Lietuvių Jaunimo Sąjunga

ŽINIOS

AUSTRALIJOS VIRŠONIŲ KONFERENCIJA

Australijos min. pirm. B. Hawke iniciatyva pereiną savaitę įvyko svarbi konferencija Australijos ekonominių reikalų apsvartymui. Šalia fed. vyriausybės narių konferencijoje sukviesti Australijos didžiųjų įmonių atstovai, unijų vadai, ekonominiai ekspertai, valstijų premjerai, kurie nors ir oficialiai nerinkti, bet atstovauja Australijos gyventojus, kurie turi galios nulemti

kalinami Taline. Kitas estas, Hillar Pruumsild, taip pat laukia teismo už perėjimą suomių sienos iš sovietų Karelijos; užuot susilaukęs politinio prieglobsčio, jis buvo suomių pasieniečių sugrąžintas į Sovietų Sąjungą. Gimnazistas Anders Karu buvo nuteistas pustrėčių metų už nepriklausomos Estijos vėliavos iškėlimą.

(ELTA)

krašto ekonominę eigą. Stebėtina, kad šioje konferencijoje nebuvo pakviesta liberalų partija, kas padaro šią konferenciją vienašališka. Vis dėl to opozicinė partija yra reikšmingas veiksnys, su kuria valdančioji (ALB) partija turi rimtai skaitytis.

Aną savaitę Prancūzija ištrėmė 47 sovietų diplomatus už šnipinėjimą ir nesilaikymą tvarkos, dėl ko jie buvo atsiųsti. Dėl to Prancūzijos ir Sov. S-gos santykiai labai pablogėjo.

Balandžio 4 d. amerikiečiai paleido į erdves erdvėlaivį "Challenger", kurio kelionė bent pradžioje buvo labai kritiška: laiku neatsikabino varikliai ir erdvėlaivis išstojo į nenumatytą orbitą aplink žemę, tačiau netikslumai buvo sutaisyti ir jis tęsia toliau savo misiją.

Jugoslavijos vyriausybė paskelbė, kad ateityje netoleruos spaudoje jokios valdžios kritikos. Iki šiol Jugoslavijoje nebuvo cenzūros.

Algis Karazija

PRANEŠA ELTA:

TIKIMASI IŠSPRĘSTI
LIETUVIŠKŲ PAMALDŲ
SEINŲ KATEDROJE

PROBLEMA

Lenkų mėnraščio Kultura (Paryžius, 1982.X.) nuomone, lietuviškų pamaldų Seinų katedroje problema, "labai jaudinanti lietuvių išeiviją", gali būti palankiai išspręsta, kadangi mirė Lomžos vyskupas Sasnowski, "kuriam lietuviams prikišdavo neigiamą nusistatymą jų atžvilgiu". E. Žagiell savo "Lietuvių Kronikoje" rašo, kad "neskaitlinga lietuvių mažuma Lenkijoje yra gerai organizuota ir turi emigracijos pasitikėjimą". Lietuvių Sąjunga turi 17-ką skyrių;

leidžiamas trimėnesinis 3.000 egz. žurnalas. "Jų veikla kontroliuojama valdžios, kuri yra nusistatiusi palyginti tolerantiškai, tačiau vietiniai organai daro kliūčių".

SUIMTI ESTAI MĖGINĘ PABĖGTI Į ŠVEDIJĄ IR SUOMIJĄ

Gruodžio mėnesį sovietų pajūrio apsaugos laivas tarptautiniuose vandenyse suėmė keturius estus, kurie luotu mėgino Baltijos jūrą pabėgti į Švediją. Šią žinią sausio 11 d. paskelbė UPI agentūra, remdamasi estų centro Stockholme pranešimu. Keturi suimtieji dabar

Gyvenimas be nugarkaulio

Reta kuri tauta pigiai išsizada savo tautiškumo patogaus prisitaikymo keliu. Gal pasaulyje yra ir daugiau tautiškai sąmoningų tautų, bet iš jų ryškiausi yra žydai, kurie per tūkstančius metų nepaisant nuolatinių persekiojimų, pogromų, trėmimų iš krašto į kraštą jie vis tiek išlaikė savo tautybę, turimą kultūrą, tikėjimą. Panašiai yra čigonai, kurie, neturėdami savo kokio istorinio krašto ar savo išskirtinės religijos, vis tiek paliko čigonais. Gaila, lietuviai nepasirodė tokie atsparūs nei istorijoje, nei šiandien.

Žinomos istorijos eigoje keitėsi tautos - vienos dingdamos arba kitų per laiką suvirškintos, kitos gi išsiplėtė, net primesdamos savo valią kitoms. Nors šandien Anglija politinių aplinkybių verčiama apsiriboti tik savo salomis, bet nereikia užmiršti, kad ji ilgus šimtmečius valdė tris ketvirtius pasaulio. Tačiau kur anglas buvo iškėles koją, ten ir paliko anglų. Net tokią Indiją, keleriopai gyventojų skaičiumi didesnę už Angliją, per keletą šimtmečių mokėjo taip pasidaruoti, kad ir šandien Indija anglų kultūros su galima sakyti valstybine anglų kalba.

Nors istorijoje ir būdami panašioje politinėje padėtyje, kaip kad savų laikų Anglija, Lietuva savo galybės laikais, deja, to neparodė: Lietuvos priklausomybėje esančiuose kraštuose Rytų Europoje, kuri ištiesai buvo Lietuvos žinoje, Lietuvos kunigaikščių vietininkai neparodė reikiamo atsparumo prisitaikindami prie užimto krašto ir patys jame ištirpdami. Šandien mes didžiuo-

jamės, kokie 13-15 šimtmečio lietuviai buvo demokratų ir humanistai, tačiau Lietuvos galybei blėstant jos turėtuose kraštuose ne ženklo neliko, kad jie kadaise priklausė Lietuvai.

Kas kita lenkai. Net uni-joje su Lietuva, nors ji galiojo kaip nepriklausoma, lenkai istengė lietuvius pavergti pirmiausiai kultūriškai savo pusėn palenkdami visą Lietuvos inteligentią, tik kai 19 amžiuje atsibudo liaudis, buvo atgaivinta lietuvių tautinė sąmonė ir iškovota Lietuvos nepriklausomybė. Vis tik per tą trumpą nepriklausomo gyvenimo tarpą lietuvių tautinis atsparumas nebuvo tiek pribrandintas, kad lietuviai bet kokiose sąlygose išliktų atsparūs, kaip plienas. Gaila, tuo pasidžiaugti negalime. Štai prasidėjo Lietuvos okupacijos. Vyriausybė nesvarstė pirmiausia, kaip gintis, o tik aplinkybes, kas geriau būtų visam kraštui - pasiduoti rusams ar vokiečiams. Suomiai nesidairė, kas ateis pagalbon jiems pasipriešinusi, ir nesvarstė, po kokių okupantų būtų geriau. Net tie patys suomių komunistai stoji į frontą ginti krašto nepriklausomybę. Pas mus gi buvo priešingai: iš tų pačių komunistų nebuvo ir šandien nesimato jokio pasipriešinimo rusų vykdo-

mai sauvalei nei dėl masiškų deportacijų, nei šiandien dėl prievartinio rusinimo.

Dar liūdniau išeivijoje. Masiškai bėgta iš Lietuvos ir tikėtasi, kad susidarys tautinis ir politinis branduolys bus pagrindas būsimai nepriklausomai Lietuvai. Ir kas tik po 30 metų gaunasi? Bent pas mus Australijoje neišauginome nė 25% antrosios kartos jaunimo principingų lietuvių, kurie pasižvestų lietuvių bei daugiau nei savo asmeniškais interesais. Niekas nekalbėtų apie nutautėjimą, jeigu mūsų nugarkaulis būtų kiek stipresnis. Dabar ramiausia sąžinė priimamos mišrios vedybos, lietuvių kalba nustumta antroji vietoj arba daugelyje šeimų visai dingusi net santykiuojant tarp saviškių, juo labiau kai išimaisio šeimoje kitatautis.

Štai mūsų tautinio atsparumo rezultatai. Net ir požiūris į tautos pavergimą išeivių yra radikaliai pasikeitęs ir kaip tik pavergėjo naudai. Tenka tik stebėtis, kaip tokia minkštakūnė tauta dar iki šiolei išsilaikė. Tiesa, buvo ir yra milžinų, kurie savo ištverme ir geležine valia išlaikė ir tebeleiko tautą galutinai nepakrikusią, bet kaskartą atsiranda vis daugiau bėlių ir prisitaikėlių, kurie mažiausiam spaudimui pasiduoda. To akivaizdoje norėtusi kiekvieno paklausti: lietuvi, ar nesi vienas iš tokių?

(v.k.)

MIRUSIEJI

ATSISVEIKINANT SU
A.A. JUOZU LEVICKU

Kovo 25 d. savo namuose, Wamberal, mirė Juozas Levickas, 71 m. amžiaus.

Velionis gimęs Jurbarko pasiturinčioje Nemuno laivų kapitono šeimoje. Atlikęs

A.a. J. Levickas

karinės tarnybos prievole 7-to L.K. Butageidžio pėst. pulke pasiliko šio pulko kadruose liktiniu puskarininkiu. Tauragėje 1938 m. vedė Jadvygą Baršytę ir išaugino šeimą du sūnus ir dvi dukteris, kurie gražiai išikūrė Australijoje.

Po karo kiek laiko gyveno Vakarų Vokietijoje. 1949 m. atvyko į Australiją ir įsikūrė Newcastleje, kur vertėsi sėkmingu sunkvežimių savininko bizniu.

Dirbdamas ilgas valandas leido augančius vaikus įvairioms specialybėms įsigyti ir tuo pačiu sukūrė gerą ekonominę egzistenciją visai šeimai.

1977 m. perleidęs biznį vyr. sūnui Albinui, persikėlė su žmona į Canberą, kur

A.A.

JUOZUI LEVICKUI

po sunkios ilgos ligos mirus, jo žmoną Jadvygą ir jos vaikus Albiną, Juozą, Nijolę ir Vidą ir jų šeimas, palikus liūdesy giliai užjaučiame.

D. ir V. Petrėnai (senj.)
Dr. A. ir P. Petrėnai
J. ir A.M. Petrėnai
M. ir P. Džiugeliai
B. ir R. Jablonskiai
J. ir V. Nekrošiai
V. ir C. Pridham
L. ir J. Byrne

Apie Lietuvą Afrikoje

Beveik prieš trejus metus Simo Kudirkos įsteigta Kalinių Bičiulių Draugija Tasmanijoje jau spėjo išsiplėsti ne tik per visą Australiją, bet ir užjūriuose: Naujoje Zelandijoje, Japonijoje, Nepale, Afrikoje, Anglijoje, net Suomijoje...

Štai, Lusakoje (Zambijoje) vienas bičiulis kas mėnesį rašo laiškus lietuviams kaliniams Rusijos gelmėse. To paties bičiulio pastangomis, didžiausias Zambijos ekumeninis krikščionių laikraštis National Mirror 11-24 d. laidoje beveik per visą

antrą puslapį atspausdino išsamų straipsnį apie "Krikščionių persekiojimą Lietuvoje".

Straipsnis aprašo Gemmos-Jadvygos Stanelytės areštą ir teismą, kaip būdingą pavyzdį religinio persekiojimo mūsų tėvynėje. Toliau minimi Kalinių Bičiuliai (Friends of the Prisoners, Post Office Box 12, Sandy Bay, Tasmania, 7005 Australia), ir Lietuvoje veikias Tikinčiųjų Teisėms Ginti Katalikų Komitetas.

Džiugu, kad net tolimoje Zambijoje skelbiami mūsų tėvynės vargai. Tai - Kalinių Bičiulių Draugijos nuopelnas, kuriai vadovauja didelis lietuvių draugas kunigas Greg Jordan, S.J. Šie atsiekimai yra dar nuostabesni tuo, kad Kalinių Bičiulių dauguma yra ne dypukai pabėgėliai, bet vietiniai gyventojai.

—kor.

Sovietų Sąjunga pastaruoju metu išvystė pasaulio taikos akciją. Tuo vardu visame pasaulyje organizuojamos vad. taikos demonstracijos prieš Vak. Pasaulio apsiginklavimą, net ir Amerikos kat. vyskupai išleido bendrą ganytojišką laišką katalikams protestuoti prieš Amerikos apsiginklavimą. Numatoma, kad tas vyskupų raštas bus paskelbtas visame katalikiškame pasaulyje. Tokiu laišku Amerikos vyskupai talkina sovietams.

Etijopijoje yra formalus badas dėl bedarbės ir didelių sausrų. Žmonės masėmis bėga į kaimyninį Sudaną. Kaip žinia, Etijopija yra sovietinėje kontrolėje, kuri rūpinasi įsitvirtinti krašte ir įrengti savo karines bazines. Pasirodo, komunistinė propaganda alkanų žmonių nepamaitina.

į Sandgate kapines. Čia atsisveikinimo kalbas pasakė Ncle Apylinės Valdybos ir visų newkastelių vardu Alf. Šernas, Canberros Apylinkės pirm. Albertas Balsys ir ramovėnų pirm. Antanas Skirka. Sugietotas Tautos Himnas.

Visi laidotuvių dalyviai priimti šermenimis Bairns svetainėje, Hamilton. Vietoje gėlių aukota Austr. Lietuvių Fondui ir "Mūsų Pastogei".

Velionis paliko liūdinčius žmoną Jadvygą, sūnus Albiną ir Juozą, dukras Nijolę ir Vidą bei jų šeimas ir brolių Mykolą Vilniuje.

Alf. Šernas

A.A.

JUOZUI LEVICKUI

mirus, jo žmonai Jadvygai, sūnams Albinui ir Juozui, dukroms Nijolei ir Vidai

reiškiame gilią užuojautą netekus mylimo vyro ir tėvo.

A. ir D. Bajalių šeima
V. Doniela
A. Šernas

A.A.

JUOZUI LEVICKUI

mirus, gilią užuojautą reiškiame jo žmonai Jadvygai, sūnams ir dukroms su šeimomis ir visiems artimiesiems.

Jonas Lizdenis ir
Vincas Lizdenis

Mielam tautiečiui, Newcastle Liet. Diskusijų Klubo nariui

JUOZUI LEVICKUI

mirus, gilią užuojautą reiškiame žmonai Jadvygai ir visai šeimai.

Newcastle Lietuvių Diskusijų Klubo
nariai

Matydami vis didėjančią ekonominę krizę, tarybinę valdžią pagalio "atrado" jos priežastį. Tai - kyšininkavimas, spekuliacija, apgavystės, prirašinėjimai...

Baudos smūgi ypač pajuto Lietuvos partiniai veikėjai. Viskas prasidėjo nuo nekalto dalyko - nuo kolektyvinių sodų. Lietuvos kompartija P. Griškevičiaus asmenyje apkaltino vadovaujančius partijos ir Tarybų valdžios veikėjus, kad jie išigijo ir iširengė kolektyvinius sodus neteisėtai, nesuderinę su valdžia ir t.t. Pirmiausia kolektyviniai sodai buvo atimti iš Kauno Lenino raj. milicijos viršininko Petrausko ir Kauno autoinspekcijos viršininko Indrašiaus. Buvo kalbama, kad tai aukštesniųjų instancijų (partijos ir saugumo) kerštas. Tačiau netrukus užgriuvo dar griežtesni nurodymai: rajonų partijos sekretoriai buvo verčiami atiduoti kolektyvinius sodus su vilomis arba atsisakyti savo postų. Atimti sodai iš Vilniaus vykdomųjų ir partijos komitetų kai kurių aukštųjų darbuotojų, iš operos ir baleto teatro partijos sekretoriaus V. Noreikos, Kauno partinių vadovų Mikučiausko ir Staškūno, ir kitų rajonų sekretorių, vykdomųjų komitetų pirmininkų, kontrolės komitetų viršininkų. Visi jie dažniausiai "atiduodavo" savo kolektyvinius sodus "pionieriams", bet neatsisakydavo savo šiltos vietos. Tačiau netrukus jie pradėjo įrodinėti, jei valdžia atima kolektyvinius sodus iš mūsų, vadinasi, - mes vagys, sėdintys aukštose vietose. Argi tat suderinama su Tarybų valdžios principais? Ir čia baudžiantieji organai susigriebė: tikrai, jei juos paliekame savo postuose, tai argi galime atiminėti kolektyvinius sodus? Tuomet gausis, kad valdžioje - vagys! Todėl buvo duotas ženklas kolektyvinių sodų konfiskavimo kampaniją sulaukyti. Sodų atiminėti nereikia, tegul mūsų partiniai veikėjai sumoka po nedidelę piniginę "kompensaciją", sakykim, po 70-90 rb.

Atrodė, kad viskas baigsis keliomis aukomis. Tačiau taip tik atrodė. Netrukus buvo suimta nemaža asmenų Kaune ir Vilniuje su Kauno Lenino raj. vykdomojo komiteto pirmininku Baltrušiu ir Kauno tarptertorinės statybos valdybos viršininku Bytautu priešakyje. Jie buvo kaltinami kyšių už garažų statymą ėmimu. Baltarušis, kaip LTSR Ministrų Tarybos nomenklatūrinis asmuo, buvo iškviestas į Ministrų Tarybą, ir ten jam uždėti antrankiai. Padarius krata jo seife, rasta daug brangakmenių ir juvelyrinių dirbinių. Bytautas buvo surakintas savo kabinete ir išvestas, matant saviems darbuotojams. Ryšium su Baltrušio ir Bytauto byla suimti dar 8 žmonės, o kiek apklaustinėta, tardyta, liudyta...

Lietuvoje iškelta ir daugiau bylų. Kai kurių siūlai susipynė net Maskvoje. Visos jos liečia aukštus partinius ir valdžios asmenis.

Vilniuje ir Kaune įtemptai dirba Maskvos saugumiečiai. Spėjama, kad Lietuvoje jau suimta pusantro šimto žmonių. Už kyšių ėmimą namų areštą pakliuvo žino mas kardiologas akademikas Brėdikis (jis keliems žmonėms vietoje užsienietiško stimulatorių, už kuriuos žmonės sumokėdavo kelis tūkstančius rublių, idėdavo tarybinius, su kuriais pacientai greitai mirdavo).

Atrodė, kad paskelbtas didžiausias valymas Lietuvos valdžios organuose. Tačiau netrukus gautas išakymas iš Maskvos: nutraukti partinių veikėjų suiminėjimus, nubausti tik jau areštuotus.

Tačiau ar tik Lietuvoje taip išplito kyšininkavimas, spekuliacija ir suvešėjo kitos partijos šulų ydos? Argi taip nėra Rusijoje ir kitose Tarybų Sąjungos respublikose? Deja, faktai rodo, kad ten tokių reiškinių dar daugiau, ir jie kur kas didesni. Ne paslaptis, kad spekuliacija, kyšininkavimas, akių dūmimas yra paplitę visose tarybinio gyvenimo sferose.

Didžiulio pagrindinio sindikato centras demaskuotas Samarkande. Sindikatas už-

Maskvoje neseniai suimta apie 12 disidentų ir iškrėsta apie 50 namų ieškant pagrindinio spaudos arba jos laidėjų. Pastaruoju metu vis plačiau reiškiasi slapti sąjūdžiai siekiant laisvų profesinių sąjungų.

siiminėjo miško medžiagos perpardavinėjimu ir kitais stambiais dalykais. Į jį ėjo daug aukštųjų pareigūnų iš įvairių stambių T. Sąjungos organizacijų: Sojuzglavles'o viršininko pavaduotojas, TSRS valstybinio tiekimo Tiumenės vyriausios terito-

Adolfas Vaičaitis Konfliktas

Peizažas 1983

Keliaujame Garbės Alėja. Mus supa dangun šaunanti medžių juodi pavidalai, kuriems nematomas seržantas šaukia "Lygiuok!" Jie paklusnūs, ir savo juodais skeletais tebebando pagerbti keleivį. Jam tačiau kraupu: nežinia kada kuris, toje lygiuotėje nualpęs užvirs ir prislėgs savo šimtamete šerdimi, išdžiūvusią medieną bei šmėkliškomis negydomis šakomis.

Iš Alėjos kelias suka pro buvusią stotelę. Jos perone traukinio laukdami sukinėjosi krašto premjerai, batšiuviai, prekyjai, lordai bei mokytojai. Dabar aikštelėje šūsnyš jau surūdijusių mašinų, ir visi vartai uždari...

Todėl atgal! Per Parką. Kokį Parką? Tokiu mišku ir Pasakų Šalies Alisa nėra keliavusi: juoda žemė, juodi medžiai ir juodi paukščiai virš jų kranksi. Pakeli akis į melsvą dangų, baltus jame debes, ir vėl žinai, kad esi žemėje, ne keistose "Blake 7" giriose. O skynimėlyje - visai šiodieniškų karavanų pulkelis, kaip leg-hornų vištos, sutūpusios laktose. Ak, jau lengviau ant krūtinės - čia gyvenama, triūsima. Kažkuriam iš šitų kupstelių gyvena žmonės, kurių dar nesudegusiuose namuose teko gėrėtis paveikslais, freskomis, turtiniga biblioteka, kinietiškomis vazomis. Jie tikriausiai dabar braižo planus mūrams, kuriuose tačiau, nerasime nei dailininko retų originalų,

antikinių turtų, nei rūpintojėlių. Savąją žemę praradusiam ir pažengusiam amžiuje esančiam žmogui tie daiktai - stiprybė ir pagunda, kurios jau teks ieškoti kitur. Galbūt miško bendruomenės tamprioje vienybėje... O va, ir čia aktyvumas: žememiais verčiami degėsiai ir visokios liekanos sekundėmis išauga į kalną ir primena Fassbinder'io filmą "Šiukšlynas". Gerai, kad jis toliau nuo sutūpusių baltų kupstelių... Gerai, kad vietiniai talkina, kai toks vargas, tuojau išveš!

Neišskaitomais, nes nudegusiais vardais gatvelėmis pro stūksančius išlikusius ilgus kaminus - buvusias sodybas - kylame kalnan, kur lordo senelis prieš šimtmetį sodino sekvojas, japoniškus klevus, beržus ir kitus retus medžius, atplukdytus iš Azijos, Europos bei Afrikos. Jo rūmų fasadas, atstąs jau tik skylėtą savo krūtinę, dar bando sekti miegančios gražuolės pasaką. To neseniai buvusio karališko sodo kampelį išigijęs senas žemaitis, kaip Lapinas, Grainio liepą praradęs, dar ir dabar naktimis sapnuojaš liepsnų liežuvių ir šokas jų gesinti. Jo milžiniškų rododendro susipynę, suanglėjusios rankos, o stori negyvų beržų kamienai, variniai skroblai ir jau ne skarotos, o tik pajuodusios sunkiai beatpažįstamos eglės - styro ir nebemato nuo apokalipsinių karščių gretimai

rinės valdybės viršininko pavaduotojas, susivienijimo "Sredurallessnab" viršininkas, sąjunginės kontoros "Sojuzkooplesstroj-torg" direktoriaus pavaduotojas, Rytų Sibiro geležinkelio krovinių tarnybos viršininkas ir nemaža kitų. Viso atsakomybėn patraukta daugiau nei 70 žmonių. Vien miško byla apėmė 27 tomus. Nusikaltusiems 7-14 metų atimta laisvė.

Daugiau nei 30 tomų sudaryta byla Armenijoje. Ji

sudaryta tokiems aukšties pareigūnams, kaip ATSR prokuroro vyr. padėjėjui, Jerevano prokurorui, ATSR kriminalinės paieškos viršininkui ir kt. Jie šantažavo savo aukas, reikalaudavo jų vardu atidaryti "sąskaitas" taupomosiiose kasose. Pasirinktas aukas jie sekavo, neteisėtai pasiklausydavo ir užrašydavo jų telefono pokalbių, sudarydavo karto-tekas, tariamai "irodančias" aukų blogus darbus. Kartotekos sudarytos šimtams žmonių - jose galima rasti "kompromituojančios" medžiagos vos ne visai Armenijos inteligentijai.

Nukelta į psl. 7

NAUJI LEIDINIAI

Stasys Maziliauskas. PIONIER PRINCE IN USA. Istorinė princo Demetrijaus Augustino Galicino apybraiža ir jo iškiliosios giminės. Išleido Amberland Publishing Co. 1982 m. Kietais viršeliais, 159 psl. didelio formato. Kaina \$ 10.

Kunigaikštis D.A. Galicinas yra Lietuvos valdovo Gedimino tiesioginis ainis, tuščiai nenuskendes ir atvykęs į Ameriką 1792 m. Sekdamas jo kilmę knygos autorius perbėga per visą Lietuvos istoriją nuo Gedimino. Atrodo, autorius, norėdamas pabrėžti knygos herojaus inasą Jungtinėse Amerikos Valstybėse, kuris yra tapęs Amerikos legenda, jo vardu pavadintos vietovės, parkai ir visur minimas su reikiama pagarba, taip pat norėjo iškelti jo lietuvišką kilmę tuo pačiu atskleidamas ir Lietuvos istoriją. Lietuvos populiarizacijai yra nepamainomas veiklas ne tik patiems lietuviams skaityti, bet juo labiau ją skleisti ir tarp kitataučių.

Veikalas gaunamas kreipiantis į leidyklą: Amberland Publ. Co., 1813 Larchwood Ave., Troy, Mich. 48084, USA.

Iš pagrindinio spaudos okupuotoje Lietuvoje:

AUŠRA Nr. 33 (73). 1982 m. spalio mėn. Šiame numeryje pristatoma eilė faktų ir problemų: ką daryti su Maironiu, kai okupantas nori Maironį išprausti į naujus rėmus, apie kalinį Viktorą Petkų, reportažas apie "Laisvą plotą" t.y. svarstymas, ką daryti su demoralizacija mokyklose, plačiau paliečiama lietuvių padėtis Baltarusijoje ir eilė kitų pavergtos Lietuvos klausimų.

LKB KRONIKA. Nr. 56. 1983 m. vasario mėn. Šiame numeryje: Maskvos spaudimas didėja, kardinolo problema, kun. A. Svarinsko suėmimas, J. Sadūno persekiojimas, žinios iš vyskupijų, sovietinėse mokyklose ir kita informacija.

"Aušra" ir "LKB Kronika" paminėjimui prisiuntė Lietuvių Informacijų Centras New Yorke.

sprogusio namo pabirusių plytų ar ištirpusio metalo sustingusių ežeriukų. Tai čia skraidė itūžęs liepsnų debesynas, tai čia man, atstovaujančiai netikėli Tomą, buvo leista "pridėti pirštą prie žaizdos".

Lauknešelyje ragaišis - balandis ir velykaitis. Iš juodų degėsių, lyg siurrealistiniame paveiksle, lenda nuostabi skaisčiavedė lelija. Pajuodusiose šerdyse jau suka pūkuotus lapus atgimstantis papartis. Sekvojoms ir storiems beržams - nebus lemta. Kažkur naujakurio plaktukas kaukši. Griaučių miškan pamažu ateina Velykos. Piūklas dūzgia "Aleliuja!"...

D.S.

AIDAI. Kultūros žurnalas. Nr. 6 (pereitų metų pasakutinis numeris). Vyr. redaktorius Dr. Leonardas Andriekus.

Šis numeris skirtas šv. Pranciškaus 800 metų sukakčiai atžymėti, iliustruotas Giotto di Bondone kūriniais. Jame rašo: A. Maceina, L. Andriekus, A. Tyruolis, V. Gidžiūnas, P. Reklaitis, J. Jankus ir kt.

Aidus leidžia T.T. pranciškoniai, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Kaina metams 15 dol.

**Toli atsiliksi neskaitydamas
Mūsų Pastogės**

Namie ir svetur

NEWCASTLE

SVEČIAS IŠ KANADOS

Sausio pradžioje kanadiečiai Albertas Negražis pasiekė Newcastle' aplankyti savo gimines Roką ir Metą (savo tetą) Lapinskus ir jų 4 sūnus - pusbrolius. Svečias nepasitenkino vien savo giminių aplankymu (pas juos sustodamas tarytum tik poilsui) aštuonias savaites keliavo lėktuvais, traukiniais ir autobusais po Australiją pasiekdamas Brisbane, Melbourne, Cairns, Adelaide, Alice Springs, Perth, Sydney ir Canberra.

Susitikus su svečiu patirta, kad jis seniai domisi Australija, ypač ji vilioja šiltas šio krašto klimatas, kur ištisus metus galima džiaugtis gamtoje, tuo tarpu kai Kanadoje ilgus mėnesius tenka praleisti užsidarius. Žmoną ir dukrą palikęs namuose (tvarkyti 14 butų nuosavybę) keliavo vienas ir džiaugėsi šia "keliavimo laisve".

Sydneyje dalyvavo Vasario 16-tos minėjime, o Syd. Liet. Klubas rengimais ir valgiais tai jau nepakeičiamas.

Paklaustas apie bendruomenės gyvenimą Vancouver atsakė, kad ten esą apie 230 lietuvių, susiorganizavusių į seniūniją. Retkarčiais atvyksta kat. kunigas iš Toronto. Tačiau nesant jokių suvaržymų pereiti sieną į U.S.A., lietuviai grupėmis važiuoja pasiekdami puikiais keliais net Los Angeles lietuvių stiprų centrą pasidžiaugti savųjų tarpe.

Atsisveikinant svečias išdavė paslaptį, kad jo šio 8 savaitių kelionių po Australiją tikslas buvo žvelgti į persikėlimo galimybes iš Kanados į Australiją ir dabar esąs sugundytas likviduoti nuosavybę Kanadoje ir keltis į Australiją. Atrodo, kad reikia atsisveikinti su maloniu svečiu su "iki pasimatymo".

NEWCASTELIO APYLINKĖS VALDYBA INFORMUOJA

Jau žinoma, kad į Newcastle' Apylinkės 30 m. sukaktį, kuri bus minima balandžio 23 d. gražiam N.L. Clube, L.Lewellin st., Merewether, atvyksta Krašto Valdybos atstovas K. Stasionis ir prel. P. Butkus. Valdyba pratęsė svečių registraciją iki balandžio 20 d. Kviečiami svečiai iš arti ir toli prašomi nepraleisti šio valdybos stropiai rengiamo didžio pokylio.

STASYS BUTKUS GRĮŽO IŠ LIGONINĖS

Beveik tris savaites praleidęs Royal Nle Hospital sugrįžo į namus Stasys Butkus pasitaisęs po staigiai ištikto dalinio paralyžiaus. Linkime sveikatos.

A. Š.

ADELAIDE ŠAULIAI ADELAIDEJE

L.Š.S.T. Gen. P. Plechavičiaus Šaulių Kuopos Adelaideje vėliavos šventinimas ir L.Š. S-gos įkūrėjo Vl. Putvio-Putvinskio

Mūsų Pastogė Nr. 15, 1983.4.18, psl. 4

minėjimas Adelaideje įvyko kovo 27 d. Tai tikrai išpūdingas minėjimas, nes čia suplevesavo Nepriklausomos Lietuvos Šaulių Sąjungos vėliava. Nors ir negausūs šaulių dalinys, bet sugebėjo išgyti savo vėliavą ir ją lietuviškomis tradicijomis pašventinti ir priesaiką padaryti. Dar prieš šv. mišias šv. Kazimiero bažnyčioje 11 val. ryto šventinimo apeigas atliko kun. J. Petraitis MIC, jos kūmai buvo O.A. Stimburienė ir P. Stimburys. Bažnyčioje pasirodė uniformuoti šauliai ir šaulės.

Iš Melbourne šaulių kuopos pirmininkas p. Lipčius su žmona ir šauliais nebodami tolimes kelionės atvyko

Pranui Mikalauskui 65!

Kovo 26 d. Pranas Mikalauskas iš Sydney'aus sulaukė 65 metų. Jibiliejinę sukaktį paminėjo savo namuose sukvietęs draugų, bičiulių, kurie jo gimtadienio proga linksmai ir nuotaikingai praleido vakarą.

Namų šeimininkė - solenizanto žmona Margaret yra nuoširdi, linksmas, maloni ir gera šeimininkė.

Visiems pasistiprinus M. Zakaras pasveikino solenizantą Praną jo gimtadienio proga savo šeimos ir visų bičiulių vardu palinkėdamas viso geriausio Pranui ir jo šeimai.

Po to, sportininkų išvykos komiteto pirm. Ant. Laukaitis sveikino sukaktuvininką kaip gerą sporto klubo "Kovo" garbės narį, dorą sportininkų draugą ir rėmėją.

Juozas Maksvytis trumpai ir stipriai paspausdamas ranką ir apkabinęs Praną gerojai pakratęs pasveikino kaip žemaitis žemaitį. Jūraitis ir taip pat kietai suspaudęs Prano ranką priminė charakteringesnę įvykį.

Pasibaigus kalboms pakeltos šampano taurės išgerta už solenizantą ir jo žmonos Margaret sveikatą sugiedant "Ilgiausių metų".

Pranas gimė ir augo pasiturinčio ūkininko šeimoje Salantų valsčiuje, Kretingos apskr. Toks jo pirmutinis jaunystės grūmesys su ūkio darbais ir vargais ir suteikė jam pagrindinių giedrių prošvaisčių tolimesnei atečiai.

Pranas atvykęs Australijon tuojau pat su savo žmona Margaret pradėjo dirbti viename provincijos viešbutyje (Hotel) tarnautoju ir po to vedėju. Vėliau palikęs

— Kas yra apgavystė teisės požiūriu? — klausia profesorius egzaminuojamo studento.

— Jei tamsta, pone profesorai, man dabar parašys nepatenkinamą pažymį, tai ir bus apgavystė.

— Nagi, nagi, kaip tai suprasti?

— Baudžiamajame kodekse pasakyta, kad apgavystė laikoma tai, kuo, naudojantis kito žmogaus nežinojimu jam pakenkiama.

dalyvauti iškilnėse.

Po pamaldų 2 val. Lietuvių Namuose įvyko priesaika ir minėjimas. Adelaidės šaulių kuopos pirmininkas B. Kryžanauskas skaitė paskaitą apibūdindamas šaulių veiklą nepriklausomoje Lietuvoje ir čia. Po paskaitos buvo priesaika. Šaulių kuopos pirmininkas B. Kryžanauskas, kumų prašytas padarė priesaiką vėliavai, pasižadėdamas ją saugoti, gerbti ir užlaikyti ir, kad Aukščiausias duotų jėgų su ja sugrįšti į laisvą tėvynę ir priklausęs pabučia. Po to perdavė vėliavnešiui.

Minėjime nebuvo per daug žmonių.

Po minėjimo buvo suruoštos vaišės, kuriose dalyvavo nemažas skaičius, bet žinoma jie buvo kviestiniai. Dalyvis

viešbutį atvyko į Sydney ir čia, Randwick priemiestyje, nusipirko delikatesų krautuvę. Tuo metu šios rūšies prekyba buvo viena iš naujovių, kurios biznis davė didelį pelną. Čia bedirbdamas supirkinėjo senus namus vienas prie kito, juos nuomodamas, griaudamas ir statydamas vis naujus. Vėliau pardavė ir delikatesų krautuvę ir įsigijo viešbutį (Hotel). Ir taip

Pranas Mikalauskas ir žmona Margarita

SKAITYTOJO ŽODIS

Gerbiamas Redaktorai!

Paėmiau "Mūsų Pastogės" 12-tąjį numerį į rankas ir... suskauodo man širdis. Rašote:

"Sveikiname Velykų proga pavergtuosius ir laisvuosius lietuvius" ir t.t.

Kur dingio Šventos Velykos?

Gauname iš pavergtos tėvynės laiškus, sveikinimus. Jie rašo nesudrebėdami: "Linkime linksmy šv. Velykų". Nors pas juos, gi visi gerai žinome, yra uždrausta tą šventę švęsti, ją minėti. Tačiau jie švenčia ją šventai.

O mes? Ar gėda, ar negarbinga ištarti žodį - Šventas? Palinkėti mums čia laisvėje esantiems, šv.

Velykų - Prisikėlusio Kristaus džiaugsmo?

Kai Lietuva prisikels iš vergijos, tai prisikels ne tik Lietuva bet - Šventa Lietuva!

Vingra Rupinskienė

PASTABA. Visiems yra Velykos. Taip priimta Vakarų pasaulyje, bet Šventos Velykos galioja tik tikintiesiems krikščionims. Mūsų Pastogė nėra koks nors specialus konfesinis laikraštis, bet visokių įsitikinimų lietuvių laikraštis, todėl Mūsų Pastogė negali pataikauti daliai lietuvių ir nesiskaityti su kitų pažiūrų skaitytojais. Net ir katalikų leidžiami

PIGIAUSIOS

KAINOS KELIONĖMS Į UŽJŪRIUS

Į Europą (ir atgal) nuo \$ 1430

Į JAV (ir atgal) iš Sydney'aus nuo \$ 1100

Į JAV (ir atgal) iš Melbourne'no nuo \$ 1150

Į Kanadą ir atgal nuo \$ 1100 (iš Sydney)

Į Lietuvą ir atgal nuo \$ 1600

Po JAV skridimai lėktuvais 14 dienų \$ 250

45 dienos \$ 350

90 dienų \$ 300

Keliaukite Jūsų mėgiama lėktuvais: Qantas, Singapore Airlines, Lufthansa, Japan Airlines, KLM, Pan American ir kt. Sustokit Singapore, Tokijo, Bankoke, Kuala Lumpur, Hong Kong arba Europoje.

Į Lietuvą per Frankfurtą, Varšuvą, Tokijo. Vilniuje galima pasilikti tik 6 dienas (5 naktis). Į Vilnių ir atgal per Varšuvą kasdien traukiniu. Į Lietuvą ir iš Lietuvos galima skristi bet koku lėktuvu.

• Parūpinu visus kelionės dokumentus be papildomų mokesčių. Paruošiu dokumentus į Lietuvą arba giminėms atvykti iš Lietuvos.

• Parūpinu kelionės čekius, viešbučius, apsidraudimą - be papildomų mokesčių.

• Bilietai TAA, ANSETT pigiausi lietuviams, išrašom vietoj.

• Eurail Pass, Greyhound Pass ir kt. išrašom vietoj

Kreipkitės pas ALG. ŽILINSKĄ

CONCORDE INTERNATIONAL TRAVEL

(IATA, AFTA)

541 King Street, MELBOURNE, tel. 328 3665, vak. 583 4258. 5 min. nuo Lietuvių Namų. Atdara 9 val. iki 5 val. vak.

* Patariame keliauti tik per IATA, AFTA agentus.

besiversdamas Pranas ir Margaret be rūpesčių tęs savo gyvenimą toliau.

Pranas visada mėgsta savo tautiečius, jungiasi or-

ganizacijose ir nuolat padeda net savo darbu. Jis yra aktyvus ramovėnų narys, ilgus metus būdamas valdybos vicepirmininku, pobūvių vadovu, organizuodamas autobusu išvykas į žymesnes Australijos vietas. Taip pat pobūvių metu bufeto laikytojas dirbdamas su žmona. Abu kartu bedirbdami gražiai ir pavyzdinčiai susitvarkė: 3 kartus buvo išvykę Europon atostogų ir neperseniai aplankė Naująją Zelandiją. Šiais metais vėl su sportininkais vyksta Amerikon, Kanadon ir kitur. Po to, žada "surimtėti" ramiam tolimesniam gyvenimui ir džiaugtis savo darbo vaisiais.

Pabrėždamas savo gimtadienį Pranas nepamiršo ALB-nės leidžiamo lietuvių "Metraščio" Redakcinės Kolegijos pageidavimu vienu ar kitu būdu padedant jo išleidimą realizuoti, paskyrė 200 dolerių iš anksto užsakydamas metraščių.

Jis taip pat palankus ir "Mūsų Pastogei", ir ją paremdamas davė 50 dolerių.

Todėl sveikindami Tave, Pranai, mes linkime Tau ir toliau remtis gyvenimo tikrove vykdant visuomeninius ir tautinius uždavinius ateityje! M. Zakaras

PADEKA

Sveikindami p. P. Mikalauską, sulaukusį 65 metų drauge nuoširdžiai dėkojame sukakties proga paskyrusiam Mūsų Pastogei 50 dolerių. Ačiū.

M.P. Administracija

laikraščiai Amerikoje ar kitur laikosi to paties principo. Daikto, įvykio ar vietos šventumas priklauso nuo asmens įsitikinimų ir jų demokratišku keliu negali būti visiems. Mūsų Pastogė laikosi principo neliesti asmeniškų tautiečių įsitikinimų ir vadovaujasi tautiniais pagrindais. Red.

Prieš pradėdami kalbėti apie knygą, pirma nors trumpai susipažinkime su jos autoriumi. Dr. A. Rukša gimė 1900 m. Pabaisko valsčiuje, Ukmergės apskrityje. Baigęs gimnaziją 1919 įstojo savanoriu į Lietuvos kariuomenę. Baigęs karo mokyklą tarnavo 8 pėstininkų pulke karininku iki 1925 m. 1933 m. baigė VDU humanitarinių mokslų fakultetą. 1936 m., apgynęs disertaciją, Vienos universitete įgijo filosofijos daktaro laipsnį. Lietuvoje dirbo, kaip gimnazijos mokytojas, vėliau direktorius, Vilniaus universiteto docentas, Pabaltijo universiteto profesorius ir nuo 1957 m. Vokietijoje gimnazijų mokytojas.

Dr. A. Rukša yra reto darbštumo ir nepaprasto kruopštumo asmenybė. Jis yra parašęs kelias knygas ir iš svetimų kalbų į lietuvių kalbą išvertęs visą eilę klasikinių literatūros veikalų. Mūsų periodinėj spaudoj yra paskelbęs daug straipsnių ir studijų kultūrinėmis temomis. Bendradarbiavo leidžiant Lietuvių Enciklopediją. Mirė šiais metais.

Kai išleidus pirmą tomą "Kovos už Lietuvos nepriklausomybę" mirė jos autorius ats. pulkininkas Ališauskas, Ramovės Centro Valdyba, ieškodama šio veikalo sekančio tomo redaktoriaus, Dr. A. Rukšos asmeny rado patį geriausią pasirinkimą. Dr. Rukša yra ne tik teoretiškai pasiruošęs kompetentingas istorijos tyrinėtojas, bet jis ir praktiškai, kaip karys, yra dalyvavęs Lietuvos nepriklausomybės kovoje su įvairiais priešais. Todėl ir šioj knygoj sukaupta medžiaga yra ne tik isto-

KOVOSE SU LENKAIS

B. Straukas

riinių įvykių analizė, bet kartu ir paties autoriaus patirta ir išgyventa tikrovė.

Visame šiame didžiuliam, virš 600 puslapių tome Dr. A. Rukša Lietuvos praeities istorinę medžiagą patiekia su pedagogo atsakomybe, kad skaitytojo būtų lengvai suprastas ir su pagimimu nuo pradžios iki galo perskaitytas. Autorius šio tikslo neabejotinai atsiekė.

Vos paėmus į rankas šią knygą, kyla klausimas, iš kur autorius surinko tiek istorinės medžiagos ir ar iš tiesų lietuvių - lenkų santykiai buvo tokie sudėtingi praeityje ir dabar.

Lietuvių - lenkų santykių pradžia siekia 14 šimtmetį, kai Didysis Lietuvos Kunigaikštis Jogaila, lenkų kviečiamas vedė Lenkijos sosto ipėdinę Jadvygą ir 1386 m. buvo vainikuotas Lenkijos karaliumi. Esame ipratę Jogailą kaltinti Lietuvos valstybės išdavimu ir retai su randam gerą žodį šiai, galima sakyti, tragiškai asmenybei, išivėlusiai į Lenkijos ponijos ir dvaro intrigas. Vėliau Jogaila gailėjosi savo padaryto žygio, bet kelio atgal jau nebebuvo. Kodėl Jogaila priėmė Lenkijos karaliaus karūną, tam buvo rimtų priežasčių.

Anuo metu valstybė buvo tartum didelis valdovo dvaras. Jis galėjo niekeno neatsiklausęs dalį savo valdų perleisti kitam valdovui, užkariautas žemes prisijungti prie savo valstybės arba dalį

savo teritorijos duoti savo vaikams, kaip kraitį. Panašiai elgėsi ir Lietuvos valdovai. Todėl visai natūralu, kad Jogaila tapęs Lenkijos karaliumi, nepanorėjo atsiskirti ir Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio titulo bei teisių valdyti Lietuvą. Esant tokiai padėčiai abiejų valstybių vienos ar kitoks sujungimas buvo neišvengiamas, kas ir buvo padaryta.

Lietuvos ir Lenkijos valstybių sąjungai buvo ir kitos, politinės priežastys. Pradedant Gediminu visi Lietuvos valdovai savo valstybės ribas nuosekliai plėtė į rytus, užimdami vis naujų rusų žemių. Nukariauti rusų kunigaikščiai turėjo mokėti Lietuvos valdovams duokles ir teikti kareivius karo atveju su kitais Lietuvos priešais. Nuolatos tarp savęs besikiviršiją rusų kunigaikščiai, nesugebėjo rimčiau pasipriešinti lietuviams. Ir taip Lietuva išsiplėtė nuo Juodosios iki Baltijos jūrų. Bet jau 14 a. gale ėmė iškilti Maskvos kunigaikštija, kuri ėmė reikšti pretenzijų į rusų žemes. Būdamas kariškai gana pajėgi, Maskva ne juokais pradėjo palaipsniui lietuvius išstumti iš savo teritorijos. Maskvos augančios galybės grėsmėje, lietuviai buvo būtinai reikalinga išgyti sąjungininką. Kadangi nei Maskva, nei kryžiuočių ordinas tokiais sąjungininkais negalėjo būti, beliko ieškoti talkininko Lenkijoje, ką Jogaila ir įvykdė. Lenkijai są-

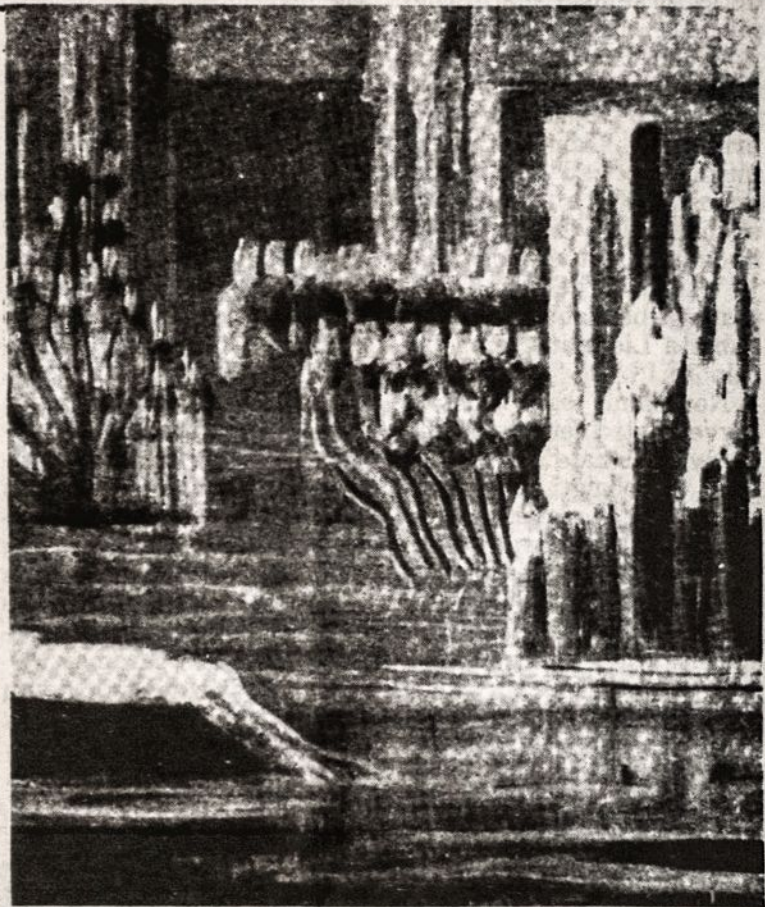
junga su Lietuva taip pat buvo priimtina, nes Lietuvos teritorija nusitęsusi iki Juodosios jūros, sudarė jai saugią užtvartą nuo rusų ir totorių grėsmės. O ir pati Lietuva, būdama to paties valdovo rankose daugiau jau nebebūtų Lenkijos priešas.

Anuo metu visoj Europoj tik viena lietuvių tauta buvo likusi pagoniška ir tai davė preteksto kryžiuočiams telkti vakarų valstybes kovai prieš netikėlius ir juos apkrikštyti. Iš tiesų kryžiuočiams daugiau rūpėjo plėšikavimas ir naujų žemių užgrobimas, negu krikščionybės platinimas. Dėl šių

karų Lietuva buvo atskirta nuo vakarų Vakarų Europos ir nuo jos kultūrinės įtakos. Lietuvos valdovai jautė, kad ilgiau taip negalės tęstis ir lietuvių tauta turės priimti krikščionybę.

Bet liko klausimas, kas padės įvesti krikščionybę Lietuvoje? Kryžiuočiai dėl minėtų priežasčių buvo nepriimtini. Visoj Europoj buvo išsigalėjus katalikybė, tad ir rusai su savo provoslavų tikyba taip pat buvo nepriimtini lietuvių krikštytojais. Ir šiuo atveju žvilgsniai buvo nukreipti į Lenkiją.

Nukelta į psl. 7

M.K. Čiurlionis Iš ciklo "Pasaulio sutvėrimas"

SERŽANTAS X

Marius Katiliškis

Ji seniai žinojo — ponias Viliją, — kad tokia diena ateis, kai ji pasijus bejėgė priešintis ir spirtis sau pačiai. Per tokią metų eilę ji galėjo pavargti ir išsisemti. Pagaliau baigė išsiryškinti visas šios kovos beprasmiškumą. Juk ir ji turėjo teisę siekti atvagos ir pasilengvinimo sau, kad ir iš savęs, kad ir savo pačios sau paspestų ir išsiugdytų etinių ir moralinių reikalavimų. Ji tarėsi esanti medis, pribrandinę vaisių našta ant šakų ir nesulaukęs audringo vėjo, kad kas juos nukreštų. Ji, kaip briedė, apsunkusi motinystėje, niekur nerandanti priebėgos ir užuovėjos savo gimstantiems vaikams. Sopulio didumo ir įtampos ji neskaiciavo pločiu ir giluma. Jis liejosi ir skleidėsi visais nervų audiniais, iki šmaikščiausio adatos smaigalio dūrio. Tačiau ji bijojo uždusti. Ją gąsdino lėta ir siaubi, iš anksto nužymėta mirtis, prasidedanti mažakraujyste, vėžiū ar poetiškąja džiova. Žudantieji ligos perai glūdėjo joje pačioje. Kokių pasėkų ji begalėjo laukti, jeigu nieko nedarys?

Ji mėgino tuo reikalu šnektelti su mama ir visuomet apsidžiaugdavo neišputojusi iki galo. Kurį laiką, ir neaišku kodėl, ji manė, kad tai vienintelis žmogus, kuriam ji galėtų atsiskleisti. Tik dvidešimt metų jas sky-

rė, ir anuomet, kai Viliją pasuko lemtinguoju takeliu, motina gaivališkai tebesiveržė į gyvenimą, pilna moteriškumo, pavydo ir neužslepimo geismo atsigriebti bent paskutiniaisiais metais ir savo vaikų saskaita. Šaltas, ir tiksliai apskaičiuotas ėjimas. Viliją perliedavo vandens čiurkšlė, ir ji sustodavo pusiau kely. Motina kažin ko neapkentė ir nerodė menkiausio noro žvilgtelėti į save. Ji, regis, tebegyveno pakibusi beorėje erdvėje, kur nubrauktas laikas ir visi jo matai, kur kalendoriai ruošiami kitiems, ir jie te-reikalingi savaitinių atlyginių orientacijai.

Žydi ispaniška rožė. Motina visų gėlių karalienė, o tokios neturi. Jai visos gėlės turi žydėti ir žydėti. Bet ir gėlės pavargsta, kaip žmonės. Jokia gėlė nežydi ištiesai. Ispaniška rožė pagyvina aušrą ir užgesa su saulėleidžiu. Ir kiek kartų ji bandė įsikišti su alegorija, visuomet baigdavosi tuo pačiu. Motinai patogiau taip — nieko nežinoti. Mama niekad nesutiks, kad jai, Vilijai, jau trisdešimt metų.

Ir gerai, kad ji niekad nebaigė pokalbio. Jei auglys išimtetes medienoje, tai cheminiais milteliais jo nebepašalinsi. Reikia išgremžti skaptu iki šerdies, ištašyti kirviu, gal net visai nukirsti, ir kelmą apkloti šlapia vėlna. Ne viskas pagydoma as-

piriniais, tik apmalšinamas maudulys. Paguodos ir miglotų patarimų jai užteko per akis, kai visom išgalėm veržėsi ir troško išsinerti iš smaigiančio kiauto. Taip, kaip gyvatė pavasarį išsinešia ir palikusi savo išnarą, gracingais judesiais nuvinguoja, pilna jėgos ir gajumo, nušveistų metalu spindėdama saulėje.

Visa, ką ji buvo padariusi tąja linkme, jos nepatenkino. Ryžtinga ir tikinti, nuėjo prie klausyklos langelio ir pasitraukė nuo jo dar didžiau apkartusi, neradusi to, ko ieškojo ir siekė. Per daug lengvai ir paprastai jos nuodėmė buvo atleista, ir ji paskelbta laisva nuo to ir nebekalta, ir vėlei esanti lengva kaip pienės pūkas. Ji taip nesijautė ir nekilo su vėjelio dvelksmu į dausas. Ji dargi stebėjosi nuodėmės atleidimo paprastumu ir nesudėtingumu, kai, jos manymu, kaltės atleidimas visai kitose dimensijose. Ji krūptelėjo, kaip lengvai atsikratoma svorio, bet netikėjo, kad tai jau būtų galutina. Jai patarė nebenu-sikalsti, gailėtis to, tačiau esmėje tai buvo tolygu kaip nebevogti. O jeigu jau yra kas nors pavogta? Kaip tada? Viliją norėjo eiti iki galo ir, jei negrąžinti, kas iš tikro ir nebegrąžinama, tai bent apskelbti nusikaltimo vietą, laiką ir dydį.

Ne. Tai esą nebūtina. Ir net nepatartina. Jaunas kunigas aiškiai nuogastavo to-

kio išsipažinimo pasėkų.

Užtenka? — krūpčiojo Vilija. Tad jeigu taip, tai gyvenimas būtų sustojęs po pirmosios komunijos. Tai lyg lengvos rytmečio miglos nusileidimas ant žolės, ja padengiant sidabrine rasa. Viskas būtų nepaprastai gražu. Ir nepaprastai lengva gyventi, nors tikriausiai nuobodu ir neprasminga. Taip žingsniuojant, ji neturėjo teisės išsivystyti į mergaitę ir moterį, savarankiškai be kieno pagalbos geidžiančią ir siekiančią vyro. Ir siekiančią tik sau, ir niekam kitam.

Mamai ji tebebuvo Vilė, kaip gerajam kunigui, jaunatvės nesusivokime, paslydusi mergaitė. Tie puikūs žmonės niekad neišsiplėš iš savo mielaširdystės rato. Ji nepajėgė įtikinti, kad nėjo vogti obuolių į svetimą sodą, pačiai turint savo sodą pertekusį vaisiais. Ir, kad tai ne jaunystės išdaiga, o skausmas, kurio nebeįmanoma pakartoti, kaip nepakartojamas žmogaus užgimimas toje pačioje stadijoje. Toks kvailutis, nesusitupėjęs kunigėlis.

Dabar, vienok, jau buvo atėjęs laikas. Ji turėjo pagelbėti savo vyrui apsi-pręsti sunkumuose ir abejonėse. Ji tebemylėjo vyrą, ir todėl nieko negalėjo būti per daug. Paskutinis žingsnis nebus natūrali eiga, ir pakartojimas žingsnio, žengto anuomet, kai ryžosi nesvyrudama ir besąlygiškai visam, kas tik įmanoma, kad ji susigrąžintų, Jei tada ji duso, nuožmaus ir geliančiai gaižaus

geismo smaugiama, tučtuojau ji turėti sau, ir nebe-gaištant nei minutės, tai dabar tą ji turėjo atlikti regėdama ji nutolstant galutinai, kaip laivą, nukirtus su krantu rišantį lyną. Ji privalėjo sušukti ir tame šūksme sukaupti viską, kas dar galėtų atkreipti nuplaukiančiojo dėmesį.

Vilija puikiai suprato ir niekad nebandė savyje to užgniaužti ir išsiginti, kad ejo vedama gryniausio egoizmo. Laimėti tik sau, ir niekam kitam. Užmokant už tai aukščiausią kainą. Ar ji ne per didelė, ir ar ji pateisino savo anuomet ir dabar — ji net nenorėjo išsiaiškinti, tikindama save, kad tik romantikams teįmanomi tokie dalykai.

Pati mintis vedyboms irgi atėjo iš motinos. Drobe aprauktas porinis vežimas, nelyginant laukinių vakarų užvaldymo epopėjoje, gerų arklių traukiamas brazdėjo žemaičių keliais. Arvydas sekė ikandin dviračiu. Tėvas rūkė nepabaigiamas suktines, nusisivilinęs ūsus ir antakius, kartas nuo karto patraukdamas savo gamybos degtinės. Motina, gi, ir buvo ta, kuri viską pramatė ir spėjo, kaip rimčiausias meteorologas. Ją baugino svetimi kraštai ir kalbos nemo-kėjimas. Tad reikia tokio vyro kaip Arvydas. Tik laikytis kartu, nepasimesti. Ir ji pasakė: — Eik Vilute, eik, vaikeli. Juk seniai jau mylitės... Ar aš to nežinau ir nematau?..

Okininko kluonienoje, prie daržinės, kur jie susira-

Nukelta į psl. 6

AUKŲ — PASKOLŲ VAJUS

Aukų - paskolų vajus pradėtas praėjusių metų rugpjūčio 1 d. Pradedant vaju "Mūsų Pastogės" Nr. 31 (9.8.1982) buvo išsamiai aprašyta šio vaju tikslai ir priežastys. Taip pat buvo nuspręsta, kad visi, kurie aukos \$ 500 ir daugiau ar skolins \$ 1000 ir daugiau neimdami 5 metus nuosimčių, jų visų pavardės bus įrašytos į garbės lentą ir bus iškabinta Lietuvių Namų patalpose.

Norėdami savo tikslus įgyvendinti Lietuvių Namų valdyba numato aukų - paskolų vaju baigti su šiais finansiniais metais, t.y. birželio 30 d. Kad vaju būtų efektingas ir atsiųktų savo tikslą, numatyta dar asmeniškai aplankyti visus tuos narius, kurie nėra prisidėję prie šio vaju, o jų susidarys apie 300. Valdybos nariai sekančių kelių mėnesių laikotarpyje lankys visus tuos, kurie dar neprisidėjo, bandydami asmeniškai pokalbiuose išaiškinti klubo esamą finansinę padėtį, va-

jaus reikšmę ir siekiamus tikslus.

Vajaus pasisekimas yra labai svarbus tolimesniam šio klubo gyvavimui ir ypačiai reikšmingas šio klubo - Lietuvių Namų finansiniam prisidėjimui prie Sydnejaus lietuviškos bendruomeninės veiklos. Atrodo, kad šiuo metu naujai įvesti įstatymai dėl gerimų ir auto mašinų vairavimo, o taip pat ir viso krašto pablogėjusi ekonominė padėtis, tikrai nepasikeis sekančių kelių metų laikotarpyje. To pasekoje Lietuvių Namų - Klubo finansinis išsilaikymas yra sunkus ir reikalingas visų mūsų - tiek klubo narių, tiek visų tautiečių bei visų Sydnejaus lietuviškų organizacijų ne tik moralinės, bet ir konkretios finansinės paramos.

Apie lietuviškų namų svarbą labai gražiai nusako p. J. Petrašiūnas savo straipsnyje "Melbournio Lietuvių Klubo Sukaktis" ("M.P." Nr. 13), kai 1964 m. buvo parduoti Melbournio lietuvių namai: "... Ir vėl

Melb. lietuviai paliko be namų. Organizacinis bendruomenės gyvenimas pradėjo apmirti. Ir tik tada pastebėta, kokią didelę svarbą namai turi lietuvių gyvenime ir veikloje..."

Sydnejaus Lietuvių Namų valdyba kreipiasi į visus Sydnejaus lietuvius pagalvoti apie lietuviškų namų svarbą ir dosnia ranka priimti valdybos narius ar jų igaliojinius, kada jie pasibels į jūsų duris.

O būtų dar geriau, nelaukiant mūsų atvažiuojant, kreiptis į valdybos išdininą A. Migū su savo auka ar paskola, kiek jūsų išgalės leidžia.

Sydnejaus Lietuvių
Namų Valdyba

Atnaujintos Pietų ir Šiaurės Korėjų derybos dėl galimo Korėjos suvienijimo. Kadaise komunistinė Šiaurės Korėja bandė jėga Korėją suvienyti, iš ko ir buvo kilęs Korėjos karas.

Sekmadienio popietė Nuotrauka V. Vosylius

Seržantas X

Atkelta iš psl. 5

do priebėga, senelė, mamos motina, staiga sunerimo. Ji ilgai knaisėsi savo lobyje — ryšuliuose ir mazgeliuose ir iš vieno, paties slapčiausio, išrišo kažin ką nepaprasto. Ir pasišaukusi ją, tarė: — Imk, Vilija, imk, anūkėle. Kokios vestuvės be žiedų? Jie gryno aukso, ir mes jų nedėvėjome prie darbo. Tik šventėms, tik važiuodami bažnyčion ar į svečius... Manasis tiks tau, o senelio — tavo vyru... Senelė tada nebuvo taip susenusi, tik didžiai sunykusi paskutinėm dienom. Drumstos, beveik baltos, jokių būdu ne kriošlinės, ašaros papsėdamos sruvo veido raukšlėmis. — Nereikia, motiute, kodėl jūs verkiate? Mes juk einame ne išsiskirti, o susijungti ir... ir...

Ir ji pati verkė apsikabinusi senelę, niekaip nenurydama sprangaus kashio gomuryje. Ir ji pagalvojo, kad jos ašaros lygiai tokios, persodrintos druska, bespalvės ir balzganos, tolimai nepašios į skaidrią, poetinę ašarą.

Traškančiais pirštais apgniauzė žiedus delne. Ir jie nuėjo miestelin. Valsčiaus įstaiga ir metrikacijos skyrius veikė. Tarnautojas net pastebėjo, kad šiuo metu, jie darbo turi išskirtinai daug.

— Ar yra koks kunigas dar? Pas jus?.. — teiravosi Arvydas.

— Yra net trys. Ir vienas visuomet pasirengęs padėti. — Vaikinas pasisuko į langą.

Tarp gelstančių klevų ir kaštanų, mušėsi pajuodę geležiniai kryžiai.

— Mes turime žiedus... Ar čia juos reikia užsimauti? — paklausė Vilija pilna nuogąščio. Ką ji laikė sugniauzė tame delne, turėjo ją ir visus išlaikyti. Įkaitęs metalas svilino odą, degino sausgysles, ir tirpdė pirštų kaulus.

— Geriau pritiks ten...

Ramūs ir draugiško patarimo kupini žodžiai, ją gražino savin, lyg atpalaiduodami nuo įtampos ir

Iš valsčiaus įstaigos jie betarpiškai išivėlė turgavietėn, kuri liumpavo ir gaudė, kaip pavasario sriautas laužantis upėje ledus. Visa liaudies regis buvo suplūdusi čia, sutirštinta ir pajvairinta šimtų bėglių iš rytinių apygardų. Frontui stabtelėjus už keliolikos kilometrų, gyvenimas formavosi netikrume ir nerime, vadovaujantis, kad ko šandien nepadarysi, tai rytoj bus per vėlu. Tad daryk šandien. Ir nesnausk šandien.

Kunigą jie lengvai surado, kuriam savo ruožtu susirasti zakristijoną ar bet kokią bažnyčios tarną, pasirodė visiškai beviltiška. Visokie tarnautojai irgi buvo žmonės, ir jie negalėjo išvengti įsiaišiusio turgavietės galvalo.

Apsieisim ir be klapčiukų, bičiuliškai pareiškė kunigas. Ir jie apsiėjo.

Taip mes uždegame Himeno žibintą — šnabždėjo

Vilija. Ir dar kažin ką ji sakė, paveikta prieblandos ir keistos vasarvydžio vėsos, tik šermenių nuotaikai tetinkančio spragsinčių žvakių kvapo ir nevikrių, itaigotų judesių prie medinės tvorėlės. Ji sakė ir norėjo, kad visi išgirstų. O Arvydas nesuprato jos lūpų šnabždesio, tik žiūrėjo pasisukęs išplėtom akim. Jo saulės nublinkinti plaukai, liesas ir įdeges veidas atrodė praradęs paskutinį kraujo lašelį. O vienok, ji pajuto palengvėjimą ir atvangą, tartum peržengus išsiilgtų namų slenkstį, kai iš jos atgniaužto delno, balta ranka rinko žiedus ir juos taikė pirštams. Tur būt senelės jai, tur būt senelio Arvydai.

Turgavietės gausmas juos siekė ir supo stovinčius šventoriuje po aukštais ir senais, rugpjūčio saulės nuauksintais klevais. Ir tada buvo pati didžioji akimirka, nesuvokta ir neįsijausta tinkamai, nesuradus apipavidalinimo laikui ir vietai. Sena medinė, dvibokštė bažnyčia, praamžinu šaltumu, siekėsi prasimušti iš medžių tankmės, lygiai tokia, kokia buvo nuimta rūpestingoje ir išieškotoje žymaus dailininko graviūroje.

Arvydas prisitraukė ją ir vėl atleido rankas, susigėdams savo veiksmo. Jis tada pasakė:

— Ar mes galėjome tikėtis geresnės vietos?

Ir Vilija, kuri visais nervais tebebuvo romantikė, atsakė jam:

— Ne. Geresnės vietos mes nebūtume niekur suradę... Tik... — dar kažin ko

trūko jos užmojui. Nebuvo liudininkų, nebuvo garbystojų. Nebuvo nieko be jų pačių. Tik senelės žiedai. O dar ko nors vis tiek trūko iki pilno romantinio pergyvenimo. Kažko skaudaus, aštraus ir visiškai neįprasto.

Ir Arvydas tada paklausė: — Sakyk, Vilija brangioji, kur mes keliausime atšvesti savo valandas, paties Viešpaties skirtas tik mums?

Ir ji atsakė, šventai tikėdama tuomi, ką sako:

— Kur nors toli, kur nors ne čia... Kad saulė mūsų neišduotų... Ir nepavogtų vagnų...

— Bet mes nebegalime gaisi. Mes visiškai nebeturime laiko. Ir mūsų laikrodys artėja prie zenito, tiksliai ir apskaičiuotai mušdamas sekundes ir minutes.

— Nežinau, — sakė Vilija, net nebandydama suvokti žodžių prasmės.

— Ir aš...

— Bet mes jau dabar nebesiskirsime? Ir visad, ir visad pasiliksime kartu?

— Kaip kitaip mes begalėtume?

Juos stumdė kaimiečiai. Tvoskė arklių mėslu ir žmonių ir galvijų prakaitu. Jie brovėsi minia, nusipirkti kokio menkiausio niekelio atžymėjimui didžiojo įvykio.

Ir Arvydas kalbėjo šitaip, apkabinęs ją ranka per pečius:

— Ir mes dabar ir tuojau, išeisime iš mugės ir pasileisime ieškoti vietos savo pirmajai meilės nakčiai. Naktis juk netruks ateiti... Mes negalime jos praleisti kaimiečio daržinėje ant suplėkusio šieno šalinės...

Ir Vilija kaito prisipažindama, kaip jai tai svarbu, ir kiek daug apie tai ji galvojo ir svajojo. Ji lenkė galvą vis žemiau, ir jos plaukai betvarkiai slydo nuo kaktos. Bet ji sakė tik tai, ką galėjo pasakyti:

— Aš nežinau... Aš nieko nežinau...

Arvydas glostė jos plaukus, vengdamas žvilgsnio ir tik svajodamas.

— O aš žinau... Ten toli, kalvose mėlynuoja miškai. Po juodomis eglėmis amžina prietema. Ten mūsų benamių namai. Ir po eglėmis samana, giliai puri ir minkšta ir itvilkusi žaluma, sutelkusi savyje visas vasaros dovanas ir gėrį. Ten mes pasiklosime savo lovą...

— Tikrai?.. Tad nebegaiskime, brangusis, ir skubėkime. Mūsų valanda atėjo, ir mes nusikalsime nuvilkindami tą, kas tik mums tepriklauso.

— Eime!

— Mes jau einame. Ir neskubėdami, žinodami, kad su kiekviena užgaišta minute mūsų laukia vis daugiau ir daugiau... Bet kas dabar čia? Arvydai, brangusis? Girdi?

Turgaus aikštė staiga užvirė ir šukvyko išgastiniais balsais. Per tiltą, prie kurio jie stovėjo, iš karto pasileido trys eilės vežimų. Botagai švilpavo, suklūdamos ašys lūžo. Tiltas dundėjo ir gaudė, tartum iš debesų krintantis griausmas. Nuo bažnyčios, kurią jie neseniai buvo palikę, sklido klaikiai neviltingi itvines balsas, kaip vidunakčio gaisrai, kaip nevidonams galvažudoms užpuolus.

Bus daugiau

Korupcija...

Atkelta iš psl. 3

Tokie asmenys, pasukę apgaulės, prievartos, kyšininkavimo keliu, susikrovę pasakiškus turtus. Štai, pavyzdžiui, pas Azerbaidžano socialinio aprūpinimo ministerijos aukštą pareigūną, už kyšius pardavinėjusį automašiną "Žigulius" ir "Zaporožiečius", skirtus invalidams, rasta 34 kg. aukso. Dar daugiau turto buvo "sukaupęs" Urgenčio pedagoginio instituto prorektorius: trys "Volgos", 23 servizai, 74 kostiumai, 149 poros batų, 19 magnetofonų, 40 kilimų, 420 m. audinių, šimtas aukščiausios kokybės karakulinių kailiukų. Svetimoje vištidėje jis dar laikė 735.000 rub., obligacijų už 18.300 rub., 450 aukso monetų, 39 auksinius laikrodžius su apyrankėmis, 16 auksinių apyrankių su briliantais, 41 žiedą, 12 porų auskarų. Kitur buvo paslėptos 19 briliantų, auksinių apyrankių žiedų, laikrodžių, auksinių monetų. Dar kitur laikė kostiumus, paltus, kailius, 26 kilimus. Iš viso pas šį "prorektorius" rasta vien brangių daiktų už 1.200.000 rub.

Maskvos juvelyrinės parduotuvės "Beriozka" parduėjas pasakoja, kaip atėjęs paprastas iš pažiūros žmogus, net nežinąs ir netikrąs, nuspirkto žiedą už 35.000 rub. Už kitą brangakmenį, kainavusį 18.000 rub., susipešė du pirkėjai išmušę vitriną.

Tokie žmonės dažniausiai sėdi aukštuose partiniuose valdžios postuose. Neretai piktnaudžiauja ir mokslinių įstaigų vadovai. Štai, pavyzdžiui, valstybinio lakų dažymo pramonės mokslo - tiriamojo ir projektavimo instituto direktorius Berzinas vien taupomosiose knygėlėse turėjo 70.000 rub., taip pat nemaža įvairių juvelyrinių dirbinių. Į šį aukštą mokslinį postą jam padėjo ateiti įvairūs neteisėtai įsigyti medaliai, kaip antai, medalis "Už Stalingrado gynimą", Raudonosios žvaigždės ordinas, Tėvynės karo II laipsnio ordinas ir kiti.

Nuo raudonosios aukštuomenės neatsilieka ir eiliniai, prieiną prie plataus vartojimo, deficitinių prekių ypač maisto.

Štai vieno Rusijos restorano virėja buvo tiek "užsidirbusi" pinigų, kad netgi turėjo savo asmeninį sekretorių, dvi namų šeimininkes, veterinarių (savo šuniui). Iš jos atimta juvelyrinių dirbinių iš aukso ir brangakmenių (daugiau negu 1 kg.), kailių, importinių radijo aparatų, antikvarinių leidinių, pinigų ir obligacijų - iš viso už 700.000 rub.

Gruzijoje maisto parduotuvės direktorius Pchkadze savo "sutaupytus" pinigus panaudojo didžiuliam namui

- rūmams su baltomis kolonomis statyti. Šiuos rūmus prokuratūra vėliau įkainavo 350.000 rub. Jie turėjo 245 kvadr. metrus gyvenamojo ploto. Direktorius buvo nusipelnęs ir išgarsėjęs darbuotojas: visada įvykdydavęs valstybinius planus, už tai gavęs 33 padėkas, žymenį "Tarybinės prekybos pirmūnas", 4 garbės raštus. Jis buvo toks galingas, kad galėdavo papirkinėti ne tik milicijos, bet ir OBCHSS'o darbuotojus. Kai jam grėsė areštas, jis staiga dingo. Matyt, buvo perspėtas milicijos ar kitų aukštų pareigūnų. Dabar jis ieškomas visoje T. Sąjungoje.

Tarybų šalyje išgalėjo tvarka, kad tokie žmonės ligoninėse turi savo "liuks" palatas, kur jiems pristatomi netgi gėrimai ir moterys, jis užsisako viešbučių numerius su keliais kambariais, su tarnais, moterimis, perka užsieninius baldų komplektus "Versalis" už 5-10000 rub., importines melsvas kriaukles, važinėja taksi, turguje perka brangius daiktus. Jie atrodo apsiroję gal ne kiek geriau už paprastą darbininką, bet jie turtingi, todėl sunkiai sugaunami. Beje, susisiekti kelių ministerijos centrinių ligoninės Maskvoje darbuotojų išlūgų ilgąmetį kyšininkavimą kontrolieriui pasisekė demaskuoti per kelias valandas. Vadinasi, tik deramos kontrolės stoka galima paaiškinti įvairių kyšininkų, sukčių, savanaudžių klestėjimą T. Sąjungoje.

Apdavystėmis, kyšininkavimu ir netgi kontrabanda užsiiminėja dar aukštesnės organizacijos ir jų vadovai. Ilgą laiką žuvies pramonei (TSRS) vadovavo ministro pavaduotojas Rytovas. Savo postą jis panaudojo didžiuliams milijoniniams turtams įsigyti. Su savo sėbrais jis sukūrė ypatingą sistemą žuvims (tuo pačiu raudoniems ir juodiems ikrams) išvežti į užsienį. Ryšium su šia byla suimta apie 200 žmonių. Po kelerius metus trukusio tyrimo, Rytovas neseniai nuvestas sušaudyti.

Kyšininkavimu buvo padvokusi Gruzijos finansų ministerija su jos kontrolės - revizijos valdyba priešakyje. Jos viršininkas, taip pat finansų ministras - suimti.

Kyšininkavimas atskleistas net TSRS užsienio reikalų ministerijoje. Jos darbuotojai už kyšius leisdavo aukštiems veikėjams vyksti ilgomis "stažuotėmis" į užsienį. Kyšininkavimu ir užsienio valiutos spekuliacija apkaltinta netgi L. Brežnevo dukterė. Jos byla irgi baigėsi tragiškai - dėl to nusišovė TSRS saugumo komiteto viršininko pavaduotojas Cvigunas. (Manoma, kad velionio LKP CK ceketoriaus A. Sniečkaus mirtis susijusi su jo bičiulio Socialistinio Darbo Didvyrio Plioplio, žinomo spekulianto, byla).

Vadinasi, ir aukšti tarybiniai žmonės nenori pasitenkinti tuščiomis, nuvalkiotomis komunistinėmis frazėmis, o siekia konkretnių dalykų...

Paskutiniu metu padažnėję išpuoliai prieš kyšininkus, spekuliantus, sukčius, apgavikus, prirašinėtojus ir kitus valstybinio turto grobstytojus yra teisingi. Tačiau spauda bijo viešai pavadinti tai korupcija. O juk ji yra taip giliai įsismelkusi net į aukščiausius valdžios organus. Štai "Pravdoje" (1982.IV.27) TSRS Generalinis prokuroras Revunkovas nurodė, kad "ydinga praktika gamybos sąskaita nurašinėti žalą, iššauktą neorganizuotumo, nerūpestingumo,

apsileidimo ir netgi piktnaudžiavimų, gadinančiai veikia į visuomeninį turta. Būtent toks požiūris, mūsų nuomone, daugiausia apsprendžia privačiasavininkiškos psichologijos pasireiškimų gajumą, tarnauja maitinančia terpe parazitiniams siekiams ir kėsams į liaudies turta". Tai teisingi žodžiai, bet iš tikrųjų ko-

rupcijos valdančiuose sluoksniuose priežastys yra gilesnės: tai dėsninga išsivystos politikos, kurią vėdo dešimtmečiais TSRS. Toji politika remiasi ideologiniu sustabarėjimu, visuomeninio judėjimo stagnacija, laisvos minties užgniaužimu. TSRS vadovai, norėdami atitaisyti padėtį, turėtų suprasti liaudies išmiutį, bylojančią: "Jeigu tavo planai apskaiciuoti metams - sėk rugius, jeigu tavo planai apskaiciuoti dešimtmečiams - sodinti medžius; jeigu tavo planai šimtmečiams - auklėti vaikus". Tuščių, nuvalkiotų komunistinių frazių kartojimas tik gadina tarybinę kartą. Vietoj nubaustųjų ateis nauji... Jeigu TSRS vadovai nori iš esmės pataisyti esamą padėtį, turi iš esmės keisti savo politiką.

A. Raudenis
Iš Lietuvos pagrindžio
"Aušros" 33 (73) Nr.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Gerb. Redaktorium,

Malonius skaitytojus, kuriems teko susidurti su straipsniu "Velykinė dovana" (MP Nr. 12, 1983.3.28), noriu užtikrinti, kad lig šiol dar nesu savo pavardės pakeitęs. Užtiktas variantas man pačiam yra velykinė staigmena.

Su pagarba
Viktoras Simankevičius

INTERVIEW

Užsienio korespondentas apklausinėja seną sovietinį pilietį?

- Kur gimėte?
- Sankt Peterburge.
- Kurėjot mokslus?
- Petrograde?
- Kur gyvenate?
- Leningrade.
- O kur norėtumėt gyventi?
- Sankt Peterburge.

Laivas skęsta. Iš kajutės išeina su pykute dantyse anglas ir kreipiasi į kapitoną:

— Atleiskite, pone, kuri gelbėjimosi valtis rūkančioms?

— Jiedu jau metų metais susižadėję. Kodėl nesusituokia?

— Matai, ji nenori tekėti, kai jis girtas, o jis nenori jos vesti, kai blaivus.

Kovose su lenkais

Atkelta iš psl. 5

kuri jau prieš 400 metų buvo priėmusi katalikybę, ir galėjo padėti apkrikštyti lietuvių tautą.

Kaip matome, Jogailos ir Jadvygos vedybos buvo paremtos toli siekiančiais politiniais planais, kurie atitiko abiejų valstybių interesus.

Maskvos kunigaikštijos galybei augant ir Lietuvai vis prarandant daugiau rusiškų žemių, Lietuvos Didžioji Kunigaikštija vis silpnėja. Tai išnaudojo Lenkijos didikai, reikalaudami karalių, kad jis vis tampresniais ryšiais sujungtų abi valstybes. Po kelių bandymų pagaliau 1569 m. Liublino unijos aktu Lietuva ir Lenkija buvo sujungtos į vieną valstybę. Lenkija, kaip karalija aišku turėjo aukštesnį statusą negu Lietuvos Didžioji Kunigaikštija. Šios unijos sutartimis pagrįsti Lietuvos ir Lenkijos santykiai išsilaukė daugiau, kaip du šimtus metų, iki paskutinio Lietuvos - Lenkijos padalinimo.

Dažnai keliamas klausimas, koku būdu mažesnė Lenkijos valstybė per keturis šimtmečius suvirškino keliariopai teritorijos plotu didesnę Lietuvą, ją pavertė beveik satelitu ir vos nesu-

naikino pačios lietuvių tautos? Ieškant į šiuos klausimus atsakymų, vėl tenka grįžti į 14 šimtmetį, kai šios dvi valstybės padarė pirmuosius susijungimo žingsnius.

Tuomet Lietuvos teritorija apėmė apie vieną milijoną kvadratinį kilometrų. Apytikriais apskaičiavimais Lietuvos valstybėje, manoma, buvus 2 milijonai gyventojų, kurių tarpe tik 1/2 milijono lietuvių. Lenkijoje buvo apie 1,6 milijono gyventojų, jų tarpe 1 1/4 mil. lenkų. Taigi lenkų buvo 2 1/2 kartų daugiau negu lietuvių. Lenkai buvo sukūrę tautinę valstybę, tuo tarpu Lietuvos valdovai visai nesirūpino savo valstybės lietuviškumu. Lenkai priėmė krikščionybę 400 metų ankščiau negu lietuviai, buvo išvystę ryšius su vakarų Europa ir buvo pasiekę aukštesnį kultūros laipsnį.

Jogailai tapus Lenkijos ir Lietuvos valdovu, abiejų kraštų didikai ėmė spiestis apie karaliaus dvarą Krokuvoje. Lenkų didikai iš karto pajuto, kad jie yra pranašesni už lietuvių ir pasiūvė būti jų globėjais. Kadangi karaliaus dvare buvo kalbama tik lenkiškai, Lietuvos didikams beliko prisitaikyti ir pasisavinti lenkų kalbą, kad jaustųsi su lenkais lygūs. Grįžę į Lietuvą, jie ėmė lenkų kalbą vartoti savo dvaruose. Juos sekdami, lenkų kalbą pradėjo naudoti ir smulkieji bajorai, o po jų ir miestelėnai. Taip prasi-dėjo lenkų kalbos plitimas Lietuvoje.

Lenkai, kaip ir kai kurios kitos slavų tautos, nuo seno

buvo išvystę nacionalizmą ir gilų religingumą, dažnu atveju virtusį fanatizmu. Buvo lenkuose kultivuojamas kažkoks mesianizmas, šias idėjas skiepyti kitom tautom. Šioje srityje buvo taip toli nueita, kad net aukšti katalikų hierarchijos dignitoriai katalikybę laikė lenkų religija - Polska Wiera. Viešai buvo tvirtinama, kad Dievas maldas išklausio, tik kai meldiesi lenkiškai.

Vytautui ir Jogailai nusprendus apkrikštyti visą lietuvių tautą, šiam tikslui i Lietuvą buvo pakviesta nemažas skaičius lenkų kunigų, kurie mielai ėmėsi šios misijos. Tačiau su katalikybe jie atnešė ir lenkų kalbą, aiškindami, kad lietuvių kalba yra pagoniška ir maldai netinkama. Taip per bajoriją ir bažnyčią prasidėjo nuoseklus lietuvių tautos lenkinimas, trukęs 400 metų, padaręs įtakos net ir kaimo gyventojams. Kaip šis lenkinimas buvo intensyvus, rodo kanaaninko M. Vaitkaus atsiminimai, kuriuose jis rašo, kas Seinų kunigų seminarijoje, kur buvo ruošiami kunigai Lietuvai, dar pereito šimtmečio gale klerikams buvo draudžiama viešai lietuviškai tarp savęs kalbėti. Šis lenkų fanatizmas yra išlikęs iki dabar, ką liudija keli dešimtmečiai besitesianti su lenkų vyskupu byla, kad lietuviams būtų leista Seinų katedroj laikyti lietuviškas pamaldas. Lenkinimas padarė lietuvių tautai milžinišką žalą. Netekome visos inteligentijos ir žymios dalies miestelėnų. Tai stabdė lietuvių tautos kultūrinį kilimą. Bus daugiau

Kviečiame pasisakyti

Su dėkingumu priimame skaitytojų pridedamas Mūsų Pastogei aukas, prisiunčiamas drauge su prenumerata. Kaip tik jūsų palankumas ir aukos, padeda Mūsų Pastogei išsiversti, kad ir kylant kainoms iki šiolei leidžias nekelia prenumeratos.

Šia proga primename visiems skaitytojams, kad siųsdami pinigus už prenumeratą drauge prisiųstų savo pastabas ir apie pačią Mūsų Pastogę: kuo esate patenkinti, ko pasigendate ar kas nepatinka. Tai būtų savotiškas neoficialus pačių

skaitytojų savo laikraščio įvertinimas ir į gautas nuomones pagal galimybes būtų ir atsizvelgiama. Šią būdą plačiai praktikuoja kiti laikraščiai, kaip "Pasaulio Lietuvis", "Akiračiai", "Laiškai Lietuviams" ir kt. Ir mes norėtume tokį skaitytojų santykių su savo laikraščiu pasisakymų forma įvesti, iš ko matytųsi, kaip skaitytojai priima savo laikraštį. Tas labai padėtų ypač redaktoriui. Už tokį bendradarbiavimą iš anksto dėkojame.

M.P. Redakcija

Mūsų Pastogė Nr. 15, 1983.4.18, psl. 7

LIETUVIŲ LAIDOJIMO BIURAS

Funerals of Distinction

17 RAILWAY PDE.

FAIRFIELD, N.S.W.

Tel. 724 5408 Veikia 24 valandas per parą

Informacija

NAUJA MELB. APYLINKĖS VALDYBA

A.L.B. Melbourne Apylinkės Valdyba, baigdama savo kadencijos metus, kovo 27 d. buvo sušaukusi visuotinį apylinkės narių susirinkimą, kuriame dalyvavo virš 100 narių.

Po įvairių darbotvarkėje numatytų pranešimų išrinkta nauja apylinkės valdyba iš 5 asmenų. Naują Apyl. Valdybą sudaro: pirmininkas Dr. Kunca, tel. 875 5854, vicepir. B. Gasiūnas, tel. 560 1142, narė jaunimo ir kult. reikalams B. Šaulytė, tel. 714 8233, išdin. A. Klimas, sekr. J. Zonius, tel. 391 4239. Naujai valdybai linkime geriausios sėkmės.

Visai Melb. Apylinkės reikalais rašyti: P.O. Box 128, North Melbourne.

B.G.

PRANEŠIMAS

Po vienerių metų veiklos ir po vasaros atostogų Sydnejaus Lietuvių Tautodailės Ratelis vėl renkasi darbui.

Pernai turėjome juostų audimą ir medžio drožinėjamą lietuviškais motyvais. Šiemet taip pat bus juostų audimas, medžio drožinėjimas, kilimėlių varstymas ir kt. rankdarbiai, jei bus pagėdaujančių. Nesitenkinsime šiemet vien juostom, bet pradėsime audimą staklėmis. Staklės užsakytos ir neužilgo jas turėsime.

Pirma Ratelio popietė įvyks balandžio 17 d. 2 val. Lietuvių Klube.

Ratelio audėjas prašome atsinešti savo padarytas ar pradėtas austi juostas ar kitokius lietuviškus rankdarbius, bus paskatinimas naujai įstojuosiom narėm.

Ponias, kurios norėtų susipažinti su Ratelio veikla, maloniai prašome atsilankyti. Mūsų popietės vyksta kartą į mėnesį, tai jau galima laiko surasti ir skirti mūsų liaudies meno testinimui.

Ratelis

PRANEŠIMAS

Liet. Pensininkų Klubo narių iešminė įvyks balandžio 20 d. 12 val. p. A. Sa-

SYDNEJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16-18 EAST TERRACE, BANKSTOWN (TEL. 708-1414)

Balandžio 24 d., sekmadienį,

Balandžio 30 d., šeštadienį,

Turgus! Turgus! Dainos-Carito vakaras

Daug laimikių! Ateikite ir išbandykite savo laimę! Pradžią 2.30 val.

"Dainos" choro — "Caritas" pobūvis. Programoje "Dainos" choras, turtinga loterija. Geras orkestras ir linksma nuotaika. Pradžią: 7.30 val.

Šeimos šventė, gimtadienis ar kas panašaus, kodėl ne Lietuvių Namuose Bankstowne? Geras maistas, geras patarnavimas, o kainos labai prieinamos! Kodėl nepasiteirauti! Skambinkite Elenai Birkmanienei 708 1414.

vickienės sodyboje, 82 John St., Lidcombe.

Visus maloniai kviečiame dalyvauti.

Valdyba

KOVO SUSIRINKIMAS

Metinis sporto klubo Kovo narių susirinkimas įvyks gegužės 15 d., sekmadienį, 3 val. Sydney Lietuvių Klube viršutinėje salėje.

Sporto Klubu Kovo Valdyba

SYDNEJISKIŲ DĖMESIUI

Gegužės 1 d., sekmadienį, 2.30 v. Syd. Lietuvių Namuose bus rodomas filmas apie M.K. Čiurlionį ir jo kūrybą angliškai įkalbėta. Suinteresuotieji maloniai kviečiami per filmą arčiau susipažinti su mūsų didžiųjų kūrėju.

Išidėmėkite: filmas apie M.K. Čiurlionį Liet. Namuose gegužės 1 d. 2.30 val.

PREMIJŲ ĮTEIKIMO ŠVENTĖ

JAV LB Kultūros Taryba, įvedusi literatūros, mokslo veikalo ir kitokias premijas rengia metinę premijų įteikimo šventę, kuri šiais metais įvyksta New Yorke (Kultūros židiny, Brooklyn) gegužės 14 d., nepriklausomai nuo visų kitų parengimų. Šalia didžiosios literatūros ir mokslo premijos, kuri laikoma kaip pakaitalas kadaise turėtos nepriklausomoje Lietuvoje valstybinės premijos, - bus drauge įteikta ir kitos JAV LB Kultūros Tarybos premijos, kurių mecenatas yra Lietuvių Fondas. Aukščiausią premiją gavusi australietė Dr. G.E. Kazokienė už darbą "M.K. Čiurlionis ir jo kūryba" pati ketina dalyvauti šioje premijų įteikimo šventėje.

Susio 22 d. Amerikoje — Bostone staiga mirė Laima Jasaitienė-Bobelytė, Dr. S. Jasaičio žmona. Velionė buvo dabartinio VLIKo pirko Dr. K. Bobelio sesuo.

Plačiai pagarsėjęs aktorius Henrikas Kačinskas sausio 23 d. sulaukė 80 m. amžiaus. Jis buvo iškiles kaip pirmą kartą teatrinė figūra dar Lietuvoje ir plačiai reikšėsi kaip teatralas ir deklamatorius išeivijoje. Gyvena Bostone, USA.

VIETOJ GĖLIŲ

Pagerbdami a.a. Oną Andruškiene vietoj gėlių Mūsų Pastogei skiriame \$ 20. A. ir L. Čeičiai. Ačiū.

Pagerbdami a.a. Juozą Levicką vietoj gėlių skiria "Mūsų Pastogei":

Po \$ 10 - V. Doniela, Alfonsas Sernas, Jurgis Petrėnas, Pranas ir Vėla Žitkauskai.

Po \$ 5 - Albertas ir Marytė Balsiai, Petras Bruzga, Rokas Lapinskas, Petras ir Stefa Kairiai, Antanas Skirka, Antanas Talantis. \$ 4 Pranas Liubinskas.

Aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

PATIKSLINIMAS

Mūsų Pastogės 13 Nr. pranešime slidininkams yra netikslumų: šių metų Australijos lietuvių sportininkų žiemos šventė Smigin Holes kalnuose (ne Smigers Hall, kaip buvo rašyta) ir D. Kraucevičiaus, kuris priima visus šventės dalyvių užsakymus, patiksliname adresą: D. Kraucevičius, 45 Hillcrest Ave., Greenacre 2190, tel. 709 8573. Red.

PAŠTO ŽENKLŲ PARODA

Canberros G.P.O. pašto patalpose nuo balandžio 12 d. vyksta ilgalaikė Australijos pašto ženklų paroda, kur bus išstatyti parodai pašto ženklai nuo pat pirmųjų iki šiandien. Ekspozitai bus keičiami kas trys mėnesiai. Taip pat bus išstatyti ir Australijos kolonialiniai pašto ženklai.

Daug sužinosi skaitydamas Mūsų Pastogę!

NAME IR PASAULY

HOBART

Vasario 16 ir "Aušros" sukakties minėjimas įvyko Glenorchy salėje. Atsilankė 40 vietos lietuvių ir svečių iš kitur: Sale seniūnė p. E. Eskirtienė su vyru ir sūnum, p.p. Krutuliai iš Launceston.

Minėjamą atidarė Hobarto Apyl. pirm. p. J. Paškevičius, paskaitė skaitė J. Krutulius. Antroje paskaitoje p. A. Kantvilas apžvelgė "Aušros" reikšmę tautos prisikėlimui. R. Tarvydas paskaitė du patriotinius eilėraščius ir minėjimas baigtas Tautos Himnu. Sekė bendra kavutė ir laisvi pokalbiai.

DĖKOJAME

Australijos Dienų Rengimo Komitetui Melbourne už palankumą ir skirtą paramą Mūsų Pastogei \$ 250. Jūsų palankumas, dėmesys ir parama yra didelis moralinis ir materialinis Mūsų Pastogės sustiprinimas. Ačiū. Mūsų Pastogės Administracija

PADEKA

Baltijos tuntas dėkoja visiems Canberros lietuviams už jų gražų parėmimą skautų pastangų per tunto pirmąją Kaziuko mūgę.

Tuo pačiu dėkojame tunto vėliavos krikšto tėvui p. J. Lizdeniui už jo \$ 10 auką.

Tunto Štabas

PADEKA

Kun. Dr. K. Trimakas kovo 10 d. atvyko kolonijoje praveisti rekolekcijų. Jį globojo p.p. Kantvilai. Per tą laiką svečiui buvo aprodyta dalis Tasmanijos, turėjo pokalbį su universiteto studentais, lankė ligonius. Rekolekciuose dalyvavo apie 60 tikinčiųjų.

Vasario mėn. mirė Jokūbas Garauniovas, 59 m. Velionis į Australiją atvyko pirmu transportu, giminių neturėjo ir laikėsi prie lietuvių. 15 metų išbuvo psichiatrinėje ligoninėje. Palaidotas New Norfolk kapinėse.

PADEKA

ALJ Sąjungos Canberros Skyriaus Valdyba dėkoja Canberros "Baltijos" Tuntui, už sutikimą perkelti jų tradicinį "Atvelykį" savaitę anksčiau, kad būtų tik vienas parengimas su Velykiniais papročiais šv. Velykų proga. Norėjom duoti progos "Jaunimo Dienas" atvykusiems svečiams pasidalinti šios smagios pramogos papročiais kartu su vietiniais Canberros lietuviams. Gegužinė praėjo nepaprastai sėkmingai ir kiek girdėjom, sužavėjo svečius iš kitų miestų.

(Pataisymas: skelbtas laikas buvo neteisingai pateiktas laikraščiams. Gegužinės pradžia - 2 val. p.p.).

ALJS Canberros Skyr. Valdyba

— ** —

Vitas Petraitis, 53 metų, mirė kovo 18 d. Velionis buvo vedęs australe, bendruomenės veikloje nedalyvavo. Liūdesy paliko šeima ir brolis Jonas.

— ** —

Hobarto lietuviai jau pradėjo ruošti sporto šventei metų pabaigoje. Išrinktas komitetas, kurį sudaro pirm. A. Kantvilas, vicepir. A. Andrikonis ir P. Štanvix, išdn. B. Šikšnius. Dar išrinkti parengimų ir atskirų sportų vadovai - viso 12 asmenų. Klubu adresas: 59 Sixth Ave., W. Moonah, Tas, tel. (002) 72 6360.

Sportininkus, grįžusius iš sporto šventės ir laimėjusius pirmą vietą krepšinyje apyl. valdybos kasininkas B. Šikšnius priėmė ir surengė pagerbimo pobūdį savo namuose. Dalyvavo visi sportininkai ir kiti - viso 30 asmenų.

J. Paškevičius

KLAIPEDA MASKVOS STRATEGINIULOSE

PLANULOSE

Savaitraščio Newsweek (1983.II.28) žiniomis, Sovietų Sąjunga 1986-tais metais pradės operuoti keltų liniją tarp Klaipėdos ir Ruegenos salos, Rytų Vokietijoje. Tais keltais bus pristatomi kariniai reikmenys, iskaitant traukinių vagonus. Vakarų žinovų nuomone, krizės atveju Maskva sugebės greitai sustiprinti savo pajėgas Rytų Vokietijoje, aplenkdamą nepatikimą Lenkiją.

(ELTA)

Mūsų Pastogė

AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY

Published by the Lithuanian Community Publishing Society Ltd. P.O. Box 550 Bankstown, N.S.W., 2200

Redaktorius V. Kazokas
Redakcijos adresas: 13 Percy St. Bankstown, N.S.W. 2200
Tel. 709 8395

Redakcija rašinius taiso ir skelbia savo nuožiūra. Už skelbimų turinį neatsakoma.

Administracijos adresas: P.O. Box 550 Bankstown 2200
Administracijos tel. 709 4846
Prenumerata:
Australijoje metams \$20
Užsienyje paprastu paštu \$24
Oro paštu į N. Zelandiją \$35
Oro paštu kitur \$50